

48200661531012
5.00 грн
1 блок
Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

ЄДИНА ДІВЧИНА, ЩО ГРАЄ НА ГОБОЇ

с. 18

СЕРЕДА
29 січня 2020

№4 (1474)

ДО МАРИНИ ЗНОВУ ПОВЕРНУВСЯ РАК

с. 9

20MINUT.UA

ПІЛЬГОВИКИ ХОЧУТЬ СКАСУВАТИ Е-КВИТОК

► Вінничани і мешканці сусідніх Якушинців судяться з міськрадою, щоб скасувати електронний квиток. Люди стверджують, що ця система обмежує їхнє право на пільговий проїзд

► Натомість в мерії заперечують будь-які обмеження і пояснюють, що в системі немає «числа звіра», на що нарікають деякі з позивачів

с. 4

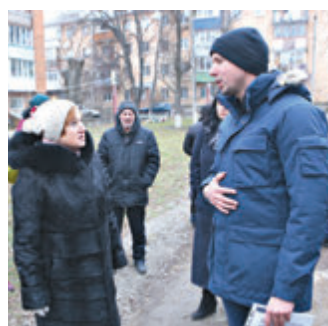
До зали суду хотіли потрапити понад 80 людей. Вони виступали на боці позивачів, а під час суду деякі з них молилися і хрестилися

ЯК ЗБЕРЕГТИ ЗІР ШКОЛЯРА

► Чи допоможе «відро чорниці» врятувати зір, скільки часу першокласнику можна «сидіти» в телефоні, і як правильно читати книги

с. 13

НЕ ДАЮТЬ ЗАБУДУВАТИ СВІЙ ДВІР

► Подвір'я на Пирогова частково віддали під забудову. Підприємець хоче звести офісний центр, але мешканці сусідніх будинків проти

с. 5

РЕКЛАМА

468084

Передплати газету RIA онлайн на сайті Укрпошти

- Швидко та без черг
- Сплачуй картою або за реквізитами

peredplata.ukrposhta.ua

Затишна Фазенда

ДОСТУПНІ КВАРТИРИ

В ПЕРЕДМІСТІ ВІННИЦІ ВІД ЗАБУДОВНИКА

від 8990 грн/м

тел. (096) 000-05-03 (093) 000-05-03

ДУМКА

Віталій ГОЛУБЄВ
 МЕДІАЕКСПЕРТ

Справжній вірус

Справжній коронавірус, це не той, про який розповідають по телевізору. У 2003-му нас уже лякали атиповою пневмонією, в 2009-му — свинячим грипом. Потім теж багато чим лякали. І ті, хто найбільше лякає, як і ті, хто героїчно бореться з черговою загрозою, — у них зазвичай все добре.

Справжній небезпечний вірус — це коли ми опускаємо руки. Коли втрачаємо важелі керування власним життям. Коли дозволяємо себе лякати. Купуємо страх. Поширюємо негатив.

Коли не відчуваємо відповідальності за ту чималу частину власного життя, яку контролюємо.

Коли роками звикаємо щось змінити, чекаючи чи то дозволу невідомо від кого, чи то (підсвідомо) якоїсь важкої втрати — або близька людина піде, або тяжка хвороба вдарить, або хата згорить.

Коли втрачаємо стійкість у вірі. Коли помираємо заживо. Бо корона заважає. Корона — вірус.

Він — не в повітрі. Не в паршивому чохла до телефону, який прийшов у посилю. Над якою тепер трусишся, чи не вискочить звідти інфіковане чортеня.

Він — у душі. І немає проти нього таблеток. Окрім стійкості у вірі, усвідомленості власного життя й відповідальності за кожен свій крок. І любові — до ближніх, до своєї справи, до життя. Яка рухає світом і щодня виштовхує нас із ліжка — жити і перемагати.

Перемагати будь-які віруси. Знявши корону.

Бо в короні не побачиш життя в усій його реальності.

З ВІННИЦІ ЗАПУСКАЮТЬ ПЕРЕЛЬОТИ ДО БОЛГАРІЇ

На відпочинок ■ Цього літа з нашого міста можна буде полетіти на болгарський курорт — Бургас. Рейси відправлятимуть щонеділі, а ціна на квитки в обидві сторони стартує з 225 євро. Однак поки що це єдиний рейс, який доступний з нашого летовища

ВАЛЕРІЙ ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
 (063)7758334

Українська авіакомпанія «Роза Вітрів» спільно з туроператором «Компас» відкриває новий напрямок на літній сезон — Вінниця-Бургас (Болгарія). Про це повідомили в адміністрації міжнародного аеропорту «Вінниця».

«Перший рейс авіакомпанія виконає 7 червня, а останній виліт цього сезону планується 13 вересня. Рейси будуть виконуватись щонеділі. Тривалість польоту 1 година 30 хвилин.

Квитки на авіарейс та на тур вже у продажу на сайті туроператора «Компас», — повідомляють на вінницькому летовищі.

Виліт з Вінниці до болгарського міста буде 08.50, а приліт — о 10.20. У зворотному напрямку, з Бургаса, рейс запланований на 11.30, і прилітає на територію Вінниці — о 13.00. Як розповіли у відділі продажів туроператора, авіарейс є прямим — суто між Вінницею та Бургасом.

— Ні, у Київ залітати не буде. Одразу з Вінниці до Болгарії, і так само назад, — розповіли у «Компас».

Ціна на авіаквиток, зокрема, на перший рейс, для однієї до-

Літаком з Вінниці до Бургаса можна буде дістатися за півтори години. Автобус долає цю ж відстань аж за 16 годин

рослої людини з багажем (1 місце 23 кілограми та ручна поклажа до 7 кілограмів) — 225 євро. До вартості також входить квиток для зворотного шляху на 14 червня. За курсом від 28 січня, це 6127 гривень.

— Якщо берете путівку з харчуванням «все включено», то тоді ціна стартує від 350 євро (9535 гривень — авт.) на одну людину, — пояснили у туроператора.

Наші читачі, які побачили новину про новий напрямок до Болгарії на сайті vn.20minut.ua, також запитували про вартість квитків у туристичного оператора. Кажуть, що надалі переліт буде коштувати дорожче.

«На серпень — вже 390 євро. Можливо те, що нижча ціна у червні — це разова акція», — писала наша читачка Галина.

Водночас, на сайті вінницького летовища більше не вказано графіку регулярних рейсів, які виконувала раніше авіакомпанія «МАУ». Зокрема, це рейси до Тель-Авіва та комбінований

рейс — автобусом до Борисполя, звідки вінничани мали змогу подорожувати вже літаком.

І ще на сайті «Міжнародних авіаліній України» не можна замовити квитки з вінницького летовища: пошукова система не знаходить аеропорт «Вінниця» у переліку доступних міст для перельоту.

— Зараз тривають перемовини щодо реконструкції злітно-посадкової смуги, — каже директор міжнародного аеропорту «Вінниця» Ярослав Мазурець. — Чи будуть знов ці регулярні рейси? Відповіді на це питання не могу дати. Але щодо Бургаса, то зі свого боку ми забезпечимо виконання рейсів.

Бургас — друге за розміром місто на Чорноморському узбережжі Болгарії. Місто є одним з головних туристичних центрів країни, вабить своїми піщаними пляжами, прозорим морем з рівним дном. Місто славиться також бурхливою рослинністю і прекрасно розвинутою інфраструктурою.

Оновлення злітної смуги під загрозою

За підсумками роботи 2019 року, вінницький аеропорт відправив та прийняв 40 тисяч 124 пасажирів. Ціна 34% менше, ніж у 2018-му. Причинами спаду пасажиропотоку називають відмову «МАУ» від авіарейсу Вінниця-Київ-Вінниця (нині возять пасажирів автобусом) і наміри влади почати реконструкцію злітної смуги вже у 2019 році. Та через затримки з відбором підрядника на виконання робіт, вартістю майже 1 мільярд гривень, реконструкція не розпочалася досі.

— Протягом трьох років ми виготовили проектно-кошторисну документацію, пройшли експертизу, через систему «Прозоро» визна-

чили компанію-переможця, яка згідно з угодою, перерахувала гарантійні кошти на наше комунальне підприємство. Минулим урядом було передбачено 300 мільйонів гривень на початок цих робіт. На жаль, нині з урядом в нас триває дискусія щодо доцільності продовження цього проекту, — говорив під час свого звіту в грудні 2019 року мер Вінниці Сергій Моргунов.

Утім, під кінець січня, Кабмін вніс аеропорт «Вінниця» в Інвестиційний атлас України. Різні варіанти реконструкції потребують від 15 до 90 мільйонів доларів США інвестицій (bit.ly/38NaLO8).

RIA ЗАПИТАЛА ВІННИЧАН

Як ви захищаєтесь від грипу?

АННА (25), У ДЕКРЕТНІЙ ВІДПУСТЦІ:
 — Ніяк не захищаюсь. Що стосується коронавірусу, вважаю, що не потрібно сіяти паніку серед людей. Треба більше гуляти на свіжому повітрі.

ВІКТОР (83), ПЕНСІОНЕР:
 — Захищаюсь горілкою з перцем. Найкраще підходить чиста горілка, або самогон. Додаємо туди червоний стручковий перець. І жоден грип вас не буде брати.

ТЕТЯНА (70), ПЕНСІОНЕРКА:
 — Взагалі ніяк не захищаюсь. Ми поки що не хворіли на грип. Вакцинуватись не хочу. Думаю, що потрібно просто менше ходити вулицями, а на роботі одягати маску.

ВАЛЕРІЙ (38), ОХОРОНЕЦЬ:
 — Я вважаю, що головне їсти часник та цибулю, пити малинові чаї. Про коронавірус знаю, але ніякої особливою профілактики не проводжу.

ОЛЬГА (38), БЕЗРОБІТНА:
 — У мене немає якихось особливих рецептів. Для профілактики, можливо, п'ю чай з імбиром. Щеплень не робила. Цьогоріч поки ще не хворіла. І минулого року також.

ВІКТОР (31), ПРИВАТНИЙ ПІДПРИЄМЕЦЬ:
 — З хворобою починають боротись, коли вже людина захворіла. Що стосується щеплень чи різних чаїв — цього не робив і поки не планую.

«ХОЧУ КВАРТИРУ БІЛЯ ПАРКУ»

І ми заємо, де такі є!
Мрієте жити поруч із природою?
Квартири на Поділлі
з видом на парк ім. Ющенко
уже чекають на вас!

ЗНИЖКА 500 грн.
за кожен м² у новій секції
Вигідна РОЗСТРОЧКА

Вул. Генерала Гандзюка 4
(р-н Поділля, біля парку Ющенко)
Тел. (098) 303 303 8
perlyna-podilya.com

ПІЛЬГОВИКИ ХОЧУТЬ СКАСУВАТИ Е-КВИТОК У СУДІ

«Залиште все, як є» ■ Понад 80 людей судяться з міськрадою, щоб скасувати електронний квиток. Люди стверджують, що ця система обмежує їхнє право на пільговий проїзд. Натомість в мерії заперечують будь-які обмеження і пояснюють, що в системі немає «числа звіра», на що нарікають деякі з позивачів

ВАЛЕРІЙ
 ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
 (063)7758334

Позов розглядають у Вінницькому окружному адмінсуді. На підготовче засідання, 23 січня, намагалися зйти понад 80 людей. Переважно, це були люди поважного віку.

У оголошенні до засідання суду вказали, що позивачі хочуть скасувати рішення мерії, яким запроваджується електронний квиток, адже це порушує їхні конституційні права, і ображає релігійні почуття деяких позивачів.

ВЧИЛАСЯ РАЗОМ З ПОЗИВАЧКОЮ

На початку засідання, що почалося з затримкою, судді не допустили до процесу майже всіх представників відповідача.

— Кодекс адміністративного судочинства встановлює, що інтереси іншої особи може представляти або адвокат, або прокурор. Довіреність, яку надають представники відповідача, не дає права представляти інтереси відповідача, — говорила головуєча суддя Ірина Поліщук.

Юристи Вінницької міськради, комунальних підприємств «Вінницякартсервіс» і «Вінницька транспортна компанія» одразу стали вільними слухачами. Захи-

щати е-квиток дозволили тільки керівниці «Вінницякартсервісу» Катерині Бабіній, яка у процесі займає позицію третьої сторони без власних позовних вимог.

Надалі суддя Поліщук повідомила, що навчалася с позивачкою Оленою Кучерук у школі — 10 років у одному класі. Хоча після випуску не підтримувала з нею спілкування. Через це ані позивачі, ані відповідачі не заявили про відвід суддям.

Потім стали розглядати питання про долучення до справи ще 80 позивачів як третю сторону без власних позовних вимог, чого знов не заперечили жодна зі сторін судового процесу. Для ухвали рішення судді на годину з лишком пішли до нарадчої кімнати.

У СМАРТ-КАРТКАХ Є «666»

Під час перерви поспілкувалися з учасниками суду. Олена Кучерук є найбільш активною серед позивачів. Вона демонструє позовну заяву кільком телеканалам, роздає коментарі журналістам і пояснює, власне для чого треба скасувати е-квиток.

— Я представник багатодітної родини дітей з інвалідністю. Ми були змушені подати цей позов до суду на протиправні дії Вінницької міської ради. Усе через примусове введення автоматизованої плати за проїзд та обмеження проїзду пільговиків.

До зали суду хотіли потрапити понад 80 людей. Вони виступали на боці позивачів, а під час суду деякі з них молилися і хрестилися

— Яку альтернативу можете запропонувати?

— Яка може бути альтернатива на це беззаконня? Ми наполягаємо на тому, щоб залишили для нас раніше встановлену форму оплати проїзду: у мене є пенсійне посвідчення державного зразка і держава надала мені право на безкоштовний, пільговий проїзд. А у системі зі смарт-картками мені пропонують оплачувати свій проїзд, а потім звертатися до сільради та вимагати від них відшкодування коштів, бо я не житель Вінниці. Скажіть, будь ласка, це хіба не геноцид найменш захищених верств населення? Чому мене примушують передавати свої персональні дані та надають тільки 30 поїздок на місяць? — обурюється позивачка Кучерук.

Інші позивачі, серед яких немало вірян православної церкви, висловлювали нарікання, що у смарт-картках є «число звіра».

— У карточці вінничанина є штрих-код та QR-код. А ці електронні засоби не можуть працювати без 666. Ми бачимо ці номери у рахунках за газ, по світлу, в телефонах тощо. Усі електронні пристрої мають це число, — каже одна з 80 позивачів. — Через це ми не зможемо надалі користуватися міським транспортом, що обмежує наші права. Адже у мене немає електронних пристроїв. Тільки старий кнопковий телефон.

Втім, Олена Кучерук заявляє, що такої вимоги немає у позові. Допускає, що можливо її вписали у своє пояснення до позову хтось з позивачів. І пропонує разом пе-

редивитися текст позову, який займає 22 сторінки.

Серед них розлогий перелік того, що позивачі хочуть заборонити робити міській владі: вимога обов'язкової реєстрації в автоматизованій системі оплати проїзду; скасування права на пільговий проїзд не жителям Вінниці; обмеження кількості поїздок людям пільгових категорій; викуп у «Вінницякартсервіс» персональних смарт-карток головами ОТГ; при-

«Якби усе було добровільно, то не зверталися б до суду. А так, всі йдуть підписати договір на 30 поїздок»

мус пільговиків купувати квитки, а потім їх відшкодувати; введення тільки безготівкового розрахунку; підняття плати за готівковий розрахунок.

— Якби це все було добровільно, то ми б не зверталися до суду. А так, всі люди йдуть, підписують договір з «Вінницякартсервіс» на 30 поїздок, — каже позивачка Олена Кучерук.

ГОТОВІ ЗРОБИТИ ПАПЕРОВІ КВИТКИ

Юристи міськради, яких не допустили до суду, покинули залу. Залишилася тільки директорка «Вінницякартсервісу» Катерина Бабіна. Вона зазначила, що до підприємства зверталися 12 людей з проханням надати альтернативу електронним квит-

кам, тож як виняток комунальне підприємство готове видати їм паперові картки. І пояснює, що у муніципальному транспорті Вінниці не діють жодні обмеження для пільговиків.

— Лімітів для пільговиків немає. Хоча Кабміном ухвалені постанови 196 та 197, які запроваджують обмеження поїздок, але такі рішення не були ухвалені у Вінницькій міськраді. Також такого обмеження немає і в положенні про електронний квиток, який міська влада ухвалила у 2018 році.

— Але ж є «рамковий» документ, в якому перераховуються пільгові категорії.

— Цей перелік дублює ті, що визначені в українському законодавстві та у постановках Кабміну. І також визначені додаткові категорії пільговиків, яких внесла на свій розсуд Вінницька міська рада. Але, в будь-якому разі, до жодних категорій немає обмежень, — каже Бабіна.

Примічаємо, що серед пенсіонерів, які сидять в очікуванні рішення суду, декілька людей читають молитву. О 14.20 судді повернулися з нарадчої кімнати та оголосили ухвалу. Вони вирішили долучити до справи ще 80 позивачів як третю сторону судового процесу. І щоб вони мали час надати письмові пояснення до позову — оголосили перерву. Наступне підготовче засідання у справі призначили на 13 лютого, о 12.00. Поки судді оголошували рішення, побачили, як декілька людей у залі перехреснюються.

У транспорті має залишитися готівка

Тим часом, на сайті електронних петицій збирають підписи за те, щоб разом з електронним квитком існував й готівковий спосіб оплати проїзду. Автор звернення Іван Супряга перелічує декілька фактів на користь готівки у транспорті:

Готівкою будуть платити ті люди, які не хочуть ділитися своїми персональними даними і віддавати їх на обробку, зберігання чиновникам. Крім того, готівкова форма оплати може бути «резервною системою», якщо станеться збій

валідаторів. Уже відомі випадки, коли термінал стягнув 74 гривні з банківської картки за разовий проїзд у трамваї.

«Сподіваюся на те, що здоровий глузд переможе — електронний квиток слугуватиме знаряддям для вибору пасажирями форми оплати проїзду замість того, щоб позбавляти їх права вибору на готівкову форму проїзду», — пише автор петиції Іван Супряга. Проголосувати за звернення можна в Інтернеті за цим посиланням: (bit.ly/2tDGqTg).

ЯК ЖИТЕЛІ НА ПИРОГОВА НЕ ДАЮТЬ ЗАБУДУВАТИ СВІЙ ДВІР

Спільне питання ■ Подвір'я, що між будинками Пирогова, 85–87, частково віддали під забудову. Підприємець хоче звести офісний центр, на що має всі дозволи від міськради. Але мешканці сусідніх будинків проти будь-якої забудови. Заради компромісу забудовник готовий вкласти у благоустрій 464 тисячі гривень

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
 (063)7758334

Минулого літа розповідали історію про те, як жителі на Пирогова, 85 і 87 втрачають своє подвір'я. Місцевий депутат Віктор Мацера викупив закинутий будівлю за адресою Пирогова, 85 А, яка знаходиться у подвір'ї вінничан. Надалі він отримав від міськради земельну ділянку під домом, містобудівні умови на проєктування адмінбудівлі.

При тому, сам депутат заявив, що не займається тут будівництвом, а містобудівні умови взяв, щоб розказати новому власнику будинку, що тут можна збудувати (bit.ly/2RJ874T).

Як з'ясувалося згодом, новим власником став Олександр Ольштинський, який на місці закинутої одноповерхівки хоче побудувати офісний центр. Але попри наявність дозволів — чоловік не почав будівництво. Не дають жителі, які у середу, 22 січня, провели черговий раунд перемовин з забудовником. Вочевидь, не останній.

З ДЕПУТАТОМ НЕ ПОВ'ЯЗАНИЙ
 Подвір'я між будинками на Пирогова, 85 і 87 — крихітна

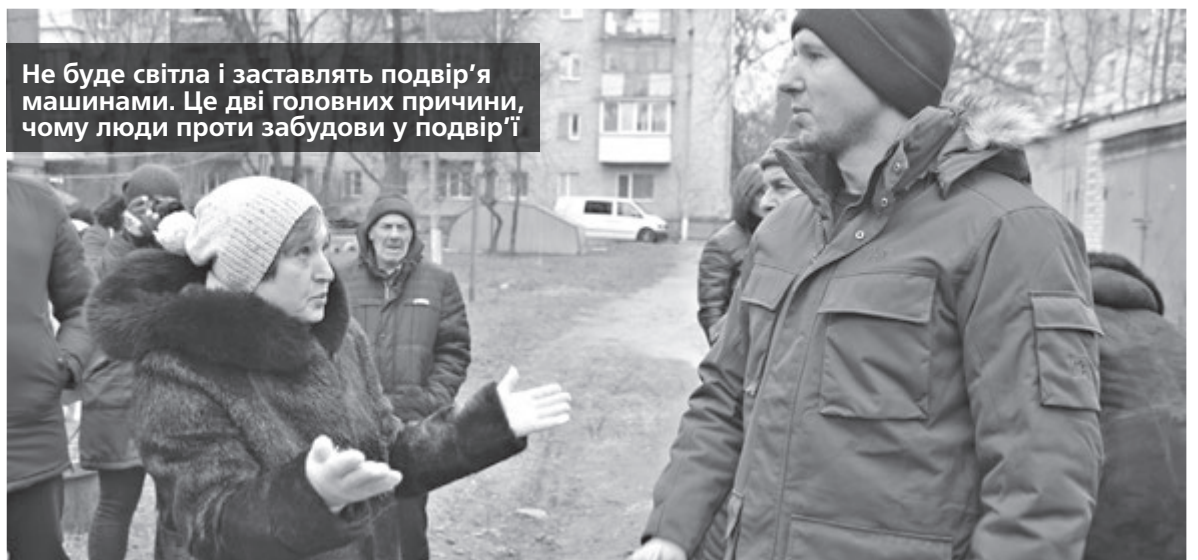
територія з деревами, кількома лавками, гаражами та старою закинутою будівлею. Цей будинок, що має адресу Пирогова, 85 А, в 60-х роках був дитячою кімнатою. Тут розважали та навчали дітей з усього мікрорайону, а влітку проводили піонерські табори.

З розвалом СРСР дитячий центр став занепадати. Аби будинок не пустував, його здавали в оренду під спортзал, туристичний центр. Врешті-решт і ці структури закрилися. Згодом в одноповерхівці поселилися безхатьки, які перетворили дім на туалет. Їх вигнали, останні десять років будинок стоїть закритим.

Підприємець Олександр Ольштинський викупив будівлю, побачивши пропозицію на сайті оголошень. Питаємо, чи має зараз стосунок до цього будівництва депутат міської ради Віктор Мацера?

— Він був попереднім власником будівлі. Тепер приміщення моє. Оренда чотирьох соток землі оформлена на товариство «Пирогова, 85 А». Я є засновником цього товариства. Віктор Мацера не має відношення до цього об'єкта, — відповів Ольштинський.

Це ж він пояснював місцевим

Не буде світла і заставлять подвір'я машинами. Це дві головних причини, чому люди проти забудови у подвір'ї

жителям, які прийшли посперечатися з ним про забудову їхнього подвір'я.

— Ми проти забудови двору! Будівля закриє нам сонце, — голосно нарікає Лариса Комарова.

Ця жінка є однією з жителів сусідніх будинків. Разом з сусідкою по подвір'ю Вікторією Яровіковою є «рушієм» опору. Комарова постійно збирає підписи та пише скарги у міську раду, в яких пояснює, що усі об'єкти двору були в колективній власності. І що будинок та землю нахабно вкрали.

Утім, однозначної думки про майбутню забудову серед мешканців немає. Є й «прошарок», який погодився на сусідство з офісом.

«А ЦЕЙ ПІДПИС НЕ МІЙ!»

— Я «за». А чого ні? Нові робочі місця, буде гарний двір. Подивіться на те, яким він є зараз. Це просто жах: засмічене та все сіре, — каже вінничанка Катерина Бунік.

— Якщо побудують новий дім, то він закриє мені сонячне світло. Я не хочу, щоб мої діти та внуки жили у темній квартирі, — каже пенсіонерка Тамара Лесик.

— Та буде вам сонце. І подвір'я гарне буде з нормальними дорогами та зеленими зонами, — долучився до розмови ще один житель будинку, пенсіонер, який представився Юрієм. — Від початку я був проти забудови. Але коли він (збудовник — авт.) став пропонувати, то погодився і тепер «за».

Компроміс, який пропонує мешканцям підприємець Олександр Ольштинський, це навести порядок з подвір'ям: заасфальтувати дороги, пішоходні доріжки, зробити нове озеленення. Кошторис робіт — 464 тисячі гривень.

— Я вкотре намагаюсь з вами домовитися, щоб дали побудувати офісний центр. Ні хостел, ні ресторан, ні гральний заклад. А саме офісний центр. Пройшовся по всіх квартирах будинків № 85 і 87, де зібрав чимало підписів «За». Вони завірені у «ЖЕО», — каже підприємець і демонструє лист з підписами. Його одразу фотографують мешканці та зв'язують між собою.

Як виявилось, один з мешканців знайшов навпроти своєї квартири чуже ім'я та підпис, якого він не ставив.

Люди вимагають проведення відкритих слухань. Підприємець опитав мешканців і каже, що більшість «за» офісний центр

— А ну дайно сюди, — сказав чоловікові Юрій, з яким спілкувалися до цього. — Так це просто графу переплутали. Ось ця людина живе у 10-й квартирі, а помилково поставили у твою 9-ту. Твого підпису тут справді нема. Якщо хочеш, то можеш поставити.

— У нас теж є підписи, які ми збирали нещодавно. І там люди, що у вас «За», у нас — «Проти». Взагалі-то, в мене є 500 підписів «Проти», — додає Лариса Комарова.

ПОТРІБНІ ГРОМАДСЬКІ СЛУХАННЯ

Одним з головних каменів спотикання є висота майбутнього центру. Вона сягатиме 11 метрів. Жителі запевняли, що через це в них буде темне подвір'я. Збудовник погодився на компроміс — висота центру буде вісім метрів.

— А куди буде будівельна техніка заїжджати? У нас будинки тріскаються, коли легкові машини поряд проїжджають. А тут великогабаритна техніка приїде, — заявляє Вікторія Яровікова.

— Будівельна техніка не буде заїжджати до подвір'я, а стояти за межами будинків. Планую побудувати центр за три місяці. І ми ж нічого не можемо почати, бо ви проти. Хоча я знаю, що більшість людей «за», — відповідає Ольштинський.

Депутатка Ганна Давиденко, яку запросили на зустріч жителів подвір'я, сказала, що потрібно проводити громадські слухання: щоб мали змогу висловитися всі присутні та більшість вирішила, що робити з цим об'єктом.

— Підготуйте проєктну документацію та візуалізацію проєкту благоустрою подвір'я. Складіть протокол та потім, якщо так вирішать учасники слухань, починайте будівництво, — порадив один з присутніх чоловіків.

— Це офіційна процедура, тому організатором слухань має бути департамент правової політики міської ради, — додала Давиденко.

«ПАВЛІВНА, Я ЗДАЮСЬ»

Уже після зустрічі, коли більша частина мешканців розійшлася, Олександр Ольштинський і Лариса Комарова продовжували розмову, свідком якої став журналіст. Жінка у спокійному тоні пропонувала збудовнику «одуматися і зробити щось корисне»:

— Саша, знеси цю забудову і просто посади дерева.

— Хочете знову піонерський табір? Павлівно, я здаюсь. Побудуймо тут комунізм, — жартома відповів Олександр. — Ну дивіться, я тут посаджу дуб. Поряд з офісним центром.

Як врятувати подвір'я від забудови

До матеріалу, в якому описали, як жителі на Пирогова втрачають своє подвір'я, питали голову правління Асоціації ОСББ Вінниччини Ельвіру Мрясову про те, як можна захистити своє подвір'я від викупу чи передачі в оренду.

— Якщо мешканці не хочуть забудову по сусідству, то потрібно зібрати підписи мешканців, скласти звернення до місцевої влади, депутатів, причетних інстанцій на перевірку дотримання норм забудови, громадське обговорення тощо.

Якщо земля не приватизована, вона належить територіаль-

ній громаді. Якщо ж в будинку створено ОСББ, то ОСББ може приватизувати земельну ділянку. Проте такий крок, на мою думку, є ризикованим через неврегульованість чинного законодавства, зокрема Земельного Кодексу. Тому радила дуже виважено підходити до питання приватизації. Оскільки прибудинкова територія після приватизації має належати всім співвласникам і є їхнім майном, але приватизувати землю може тільки ОСББ, як юридична особа. І є ризик, що органи місцевого самоврядування можуть встановити податок на землю, як для юридичних осіб — до 12%.

У ВЧИТЕЛЬКИ З ВІННИЦІ — НАЙВИЩИЙ БАЛ З СЕРТИФІКАЦІЇ

Знай наших! ■ 118 балів із 120 набрала під час пілотного проекту державної сертифікації вчителька школи № 22 Ірина Керсова. Разом з нею успішно витримали випробування ще 24 педагоги з Вінниці. Власникам сертифікатів обіцяли 20% надбавки до зарплати, але цих грошей вони не отримують. Чому?

ВІКТОР СКРИПНИК,
 RIA, (067) 1079091

Ірина Керсова, яка нині навчає учнів 2-Г класу вінницької школи № 22, на прохання RIA ділиться досвідом проходження сертифікації.

— На деякі питання відповідала одразу, без обдумування, — каже пані Ірина. — Але були й такі, що, вибачте, позбавлені логіки.

За її словами, у нинішньому році частково змінили правила проходження сертифікації. Наприклад, хто не справився із завданням на одному з трьох етапів, далі не проходить. Торік учасників зобов'язували демонструвати знання і вміння на всіх етапах, тільки після того визначали переможців.

Які ще особливості у цього річної сертифікації? Чому співрозмовниця радить колегам брати участь у такому випробуванні?

ІНСПЕКТОРИ ВИЯВИЛИСЯ ДОБРОЗИЧЛИВИ

Усі нюанси стосовно реєстрації й етапів участі в конкурсі можна знайти на сайті Міносвіти і науки. За словами співрозмовниці, там покроково описано етапи — від подачі документів до визначення результатів і переможців.

Торік першим етапом було оцінювання роботи вчителя інспекторами.

Перевірять до школи, де працює учасник сертифікації, і перебувають разом з ним упродовж усього робочого дня.

— Чужі, незнайомі люди, це завжди додаткове хвилювання, — говорить Ірина Керсова. — Ким

би ти не був і де б не працював, але якщо твій робочий день розглядають, як мовиться, під мікроскопом, ну, не зможеш ти позбутися хвилювання.

Вчителька зізнається, що їй в цьому поталанило. За її словами, інспектори виявилися доброзичливі і ширі. Крім аналізу занять, програмою оцінювання передбачені три інтерв'ю — з вчителем, директором школи і заступником.

— Розмова з двома останніми стосувалася якраз учителя, який бере участь у сертифікації, — уточнює Ірина Керсова. — Мої інспектори виявилися настільки доброзичливі, що тим само зняли частину хвилювання. Зрештою, коли ти працюєш з дітьми, то основні зусилля спрямовані на роботу. Немає коли хвилюватися.

— Про що запитували під час інтерв'ю?

— Про роботу, про те, що нового використовую, про проблеми, з якими стикаюся, — каже вчителька. — Це була розмова професіонала з професіоналами. Тому вона мені далася легко.

— На деякі питання відповідала без обдумування, — каже пані Ірина. — Але були й такі, що, вибачте, позбавлені логіки

Директор школи Галина Розторгуєва так само схвально відгукнулася про гостей.

— Приємно, що їм сподобалася наша школа, — говорить пані Галина. — Сподобалося оформлення приміщення. Але насамперед не приховували високий рівень професійності вчителя.

В інспекторів була таблиця з 20-ти критеріями оцінки вчителя. За кожен з них можна було виставити максимально три бали. Одна з фахівчинь оцінила роботу Керсової максимальною кількістю балів — 60, друга поставила на два бали менше.

100 ПИТАНЬ І ЧОТИРИ ВАРІАНТИ ВІДПОВІДІ ДО КОЖНОГО

Другий етап оцінки — ЗНО. Загалом участь у проекті з сертифікації брали 41 вчитель з області, з них 26 — з Вінниці. Етап зовнішнього оцінювання проходили всі разом. Відбувався він у школі-гімназії № 17.

— Як же ми вдячні колективу нашого Центру оцінювання якості освіти, — говорить Ірина Керсова. — Вони прийшли

У Ірини Керсової у нинішньому році ювілей — 30 років вона працює у рідній школі № 22

Після занять в університеті бігла в школу на уроки

— У нашій родині не було педагогів, — розповідає Ірина Керсова. — Батьки інженери, бабуся працювала бухгалтером. А я змалку носила в руках зошит і казала, що це журнал учительки. Виставляла в ньому оцінки своїм ученицям-лялькам.

Пані Ірина закінчила школу, в якій нині працює. Каже, тут їй прищепили любов до вчительської професії. Навчаючись

у педагогічному університеті, практику проходила у рідній школі. На четвертому курсі взяли на роботу.

— З 8-ї до 14-ї години у мене були заняття в університеті, — згадує співрозмовниця. — Після того я дуже швидко поспішала на автобус, бо о 14.30 уже починався урок у школі. Це була друга зміна у тодішньому моєму четвертому класі.

разом з керівником Геннадієм Кузьменком. Гарно заспокоїли всіх. Підбадьорили. Це дало упевненості.

Протягом трьох годин треба було відповісти на сто питань. До кожного пропонувалося по чотири варіанти відповідей.

— На деякі питання відповідала одразу, як мовиться, без обдумування, — розповідає вчителька. — Були такі, що відклала на потім, бо варіанти відповіді викликали сумнів. Сподівалася повернутися до них, коли доберуся до кінця. Насправді цього не сталося. Бо часу виявилось вкрай обмаль.

Співрозмовниця наводить приклад одного з питань, яке вважає нелогічним. Звучить воно так: «Скільки разів на тиждень вчителька може використовувати на заняттях технічні засоби?»

— На мою думку, це треба робити хоча б один раз на день, — каже вчителька. — Отож, обрала відповідь 4–5 разів на тиждень. Відповідь виявилася неправильна. Треба було обрати варіант

3–4 рази на тиждень. Як потім пояснили, цього вимагають санітарні норми. Щоправда, ці норми ще радянських часів. Але ось така відповідь.

Ірина Керсова за підсумками ЗНО набрала 72 бали при мінімальній кількості 50.

— Звичайно, хотілося б перевірити всі помилки, — говорить вона. — Однак організатори, чомусь, забрали наші чернетки разом з чистовиками.

За підсумками сертифікації Ірина Керсова набрала найбільшу в Україні кількість балів — 118 із 120.

ДОВІДКОВО

У нинішньому році зареєструватися для участі у сертифікації може 91 вчитель з Вінниччини. Квота для кожної області встановлена МОН, виходячи з кількості початкових класів у регіоні. У нашій області нараховується 3980 початкових класів. Торік участь у сертифікації брав 41 вчитель з області.

Стежте за новинками методкабінету

Ірина Керсова радить охочим взяти участь у сертифікації користуватися матеріалами сайтів Всеосвіта, Ліко-школа. Їй особисто багато дали для підготовки матеріали методкабінету департаменту освіти, зокрема, методоб'єднання початкових класів.

Повчальні заходи проводить інспектор НУШ (Нової української

школи) Людмила Зима. Пані Керсова бере участь у багатьох заходах, конкурсах, що їх організує методкабінет. Торік стала переможцем одного з них. Разом з директором школи підготувала методичний посібник «Бумеранг взаємодії», його визнали переможцем на Міжнародній виставці з інноватики в освіті у жовтні минулого року.

Чому не доплачують?

ОКСАНА ЯЦЕНКО,
 ДИРЕКТОР
 ДЕПАРТАМЕНТУ
 ОСВІТИ МІСЬКРАДИ:

— За результатами сертифікації, вчителі-переможці отримуватимуть доплату у розмірі 20% до посадового окладу, — говорить Оксана Яценко. — Таку інформацію оприлюднила міністр освіти і науки Ганна Новосад. Поки що вчителі початкової школи, які виборили сертифікати, хоча це було не просто, не мають

таких доплат. Причина — у відсутності документа, на підставі якого мають здійснюватися доплати. Мова йде про урядовий документ. Без цього не маємо права нараховувати такі кошти. Повинна бути підстава. Здійснити виплати на власний розсуд — означає порушити Бюджетний Кодекс. На моє переконання, питання обов'язково вирішиться позитивно, адже йдеться про конкурс, що його проводило міністерство.

Перевірені міні-трактори за доступними цінами

Деталі за телефонами

(067) 672-62-96

(063) 134-64-34

(0432) 66-02-98

minitractor.automoto.ua

ТЕСТ-ДРАЙВ ПЕРЕД ПОКУПКОЮ

ОПЛАТА ПРИ ОТРИМАННІ

ГАРАНТІЯ І СЕРВІС

КРЕДИТ

«МЕНІ ЗНЕСЛИ САРАЙ. І ЩЕ ДАЛИ ШТРАФ НА 17 ТИСЯЧ»

Нахаловка ■ Олексію Коваленку і Марії Остапенко сусіди зруйнували сараї. Покарати «зловмисників» не здатна ні поліція, ні мерія. При тому ці двоє людей отримали штрафи та тепер щомісяця не дораховуються по 700 гривень з пенсії. Чому так? Історія має і зворотний бік, не на користь скаржників

ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, RIA,
 (063)7758334

У приватному секторі біля ринку «Мрія», що на Тяжолові, триває «сусідська війна». Олексій Коваленко і Марія Остапенко мають будинки на вулиці Баженова і потерпають від сусідів Хоменків та Ребріїв, що живуть поряд, на провулку Баженова.

— Минулого літа Ребріїв зруйнував один мій сарай, інший сусід Хоменко розібрав задню стінку ще одного мого сараю, — каже Коваленко.

— Мені також Хоменки розібрали задню стінку сараю. Це вони зробили, щоб самовільно посунути свої паркани, — додає Остапенко.

НИХТО НЕ ДОПОМІГ

Вони обидва пенсіонери, живуть в цьому районі ще з 60-х років. Розказують, що отримали дерев'яні сараї у користування від організації «Водрем 46», і це підтверджують копією державного акту, виданого ще у 1996 році.

— Нашу місцевість називають «Нахаловка». Люди нахально забирали землю, будувалися та деякий час жили на ній самовільно. Звісно, що зараз всі ці будинки узаконені, — каже Марія Остапенко. — Так от, коли нам «Водрем» роздавав сараї, то наших сусідів — ані Ребріїв, ані Хоменків — за цими сараями не було.

— За будівельними нормами, вони мали б відступити на метр від наших сараїв, але ж ні — минулого літа сусіди їх розвалили, щоб впритул збудувати паркани. І таким чином посунули межі ділянок та вкрали міську землю, — додає Олексій Коваленко.

Вони зверталися до мерії, щоб та знайшла «управу» на сусідів. Назбирали товсті теки з листуванням, в яких тільки відписки. Паралельно займалися ремонтом.

— У мене там стояв велосипед, тачка, закрутки. Я ж мушу чимось закрити задню стіну, яку вони поламали? — каже Олексій Коваленко. — Вкладав газоблок стіну, а тут мене Ребріївова невістка фотографує. І через кілька днів приходить інспектор з архібудконтролю — Василь Борецький.

УНИКАЮТЬ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Під час перевірки, як каже Коваленко, інспектор ввів його в оману: пообіцяв, що не буде штрафу за порушення, бо «буде суд і його виправдають».

— Написав під його диктування свої пояснення. Коли дізнався, що призначили штраф, то пішов до цього Борецького і питав: «Чому мені збрехав? Я стара людина». У відповідь «Я такого не казав!» — ледь не переходячи на крик каже пенсіонер.

— Сусіди встановили незаконний паркан, поскаржилася

Олексій Коваленко і Марія Остапенко скаржаться на сусідів. Кажуть, що вони знесли їм сараї, щоб посунути свій паркан

до департаменту архібудконтролю. І знаєте, що відповіли? Інспектор не може застати їх вдома! Хоменки та Ребрії уникають відповідальності, бо їх покриває улічком, рідний брат Бориса Хоменка, — каже Остапенко.

У результаті Олексія Коваленка оштрафували за виконання будівельних робіт без дозволу. За це отримав 8500 гривень і 15 днів на сплату. Втім, чоловік штраф не заплатив і справу передала на виконавчу службу, що збільшило суму удвічі — до 17 тисяч.

Таке ж покарання виписали Марії Остапенко, яка відновила задню стінку сараю з цегли. Тепер в них щомісяця знімають по 700 гривень з їхньої пенсії, розміром 2000 гривень. Остапенко звернулася до суду, щоб оскаржити штраф.

СТРАЖДАЄМО ВІД СУСІДСТВА

Аби дізнатися інший бік цієї історії, поспілкувалися з сусідами, яких звинувачують пенсіонери.

— Те, що вони кажуть, що ми розібрали їхні сараї — це брехня, — каже мешканка будинку на провулку Баженова Тетяна Ребріїв. — Сарай, який на нашій

ділянці, розвалився від снігу, бо дошки вже трухляві. А інші два — розібрали їхні власники. Коваленко та Остапенко їх валили, щоб збудувати нові стіни. Коли намагалися їм пояснити, що на нашій землі стоїть їхній сарай, то у відповідь — ми й самі такі ж документи «намалюємо».

Її сусідка, Любов Хоменко, каже, що постраждала від дій сусідів:

— Сусіди не давали мені звести паркан, а попередню огорожу вкрали! І коли вона (Марія Остапенко — авт.) побудувала стіну, то стала скаржитися, що її сарай намокає. Звісно ж, намокати, бо впритул до мого паркану побудувалася.

Сусіди підтверджують, що справді писали скарги до архібудконтролю, бо Остапенко і Коваленко «не відступили на 1 метр від їхніх ділянок».

— Дали штраф 17 тисяч? Мало! — каже Хоменко. — Хотіли ще подати на них в суд, але з ким судитися? Вони ж не власники. Власник землі — міська рада, яка сама не може впоратися з ними.

— Тільки от страждаємо від такого сусідства, — додає Ребріїв.

КОНФЛІКТУ МОГЛИ Б УНИКНУТИ

Слова Ребріїв про те, що вони приватизували ділянку під сараєм Коваленка, підтверджуються в публічній кадастровій мапі. Там зовсім крихітна ділянка, площею півсотки зареєстрована з 9 грудня 2019 року за Анатолієм Ребрієм.

Натомість, землі, яка б була зареєстрована за Олексієм Коваленком чи Марією Остапенко — немає. Тоді, чому ж вони отримали штраф, якщо не є власниками і самих приміщень? — Вони є користувачами. При-

тягуються до відповідальності особа чи особи, яка здійснила будівельні роботи. Тим паче, що земля належить територіальній громаді міста, — каже інспектор архібудконтролю Василь Борецький.

— Коваленко стверджує, що ввели його в оману та обіцяли, що не буде штрафу.

— Усі документи складені за чинним законодавством. Коваленку було все роз'яснено. Він надавав пояснення, під яким підписався. Якщо він каже, що я його ввів в оману, то це його особисте бачення. Про наслідки — я йому детально пояснював, — відповідає Борецький.

Голова квартального комітету «Надія» Василь Хоменко каже, що «війни» між сусідами на Баженова можна було уникнути: якби користувачі сараїв оформили документи на них і перебудували їх так, щоб не було конфліктної ситуації.

— Земля, на якій стоять сараї Коваленка, Остапенко і ще кількох людей, належить територіальній громаді. Через це наразі з ними судиться заступник міського голови Сергій Тимошук, аби ці люди звільнили самовільно зайняті ділянки цієї землі. Більш того, вже є рішення трьох судів про демонтаж цих сараїв.

— Сусіди кажуть, що ви допомогли як голова квартального комітету своєму братові зробити самовільний паркан.

— Справді, Борис Хоменко мій рідний брат. Я не встановлюю меж ділянок, суперечки між сусідами за землю — це цивільно-правові відносини між ними, які повинні вирішуватися у суді. Якщо вони так кажуть, то можу їм побажати тільки щастя і здоров'я, — говорить Василь Хоменко.

Як побудуватися, щоб не отримати штраф

З історії «На 17 тисяч гривень покарали жінку, бо розширила балкон» (bit.ly/37AeTAM) дізналися, що на будь-яке будівництво потрібно отримувати дозволи. У тому числі, якщо це будівництво в приватному секторі. На порталі державних послуг iGov викладено детальну інструкцію, що потрібно зробити перед тим, як почати будуватися. Спочатку треба упевнитись, що земельна ділянка належить вам і є державний акт на земельну ділянку.

Надалі треба провести топографічне дослідження ділянки. Результатом процедури стане акт дослідження ділянки з розбивкою кордонів, на підставі якого в тому числі і буде видано дозвіл на проведення земляних та монтажних робіт. Опісля варто зайнятися виготовленням проектною документації. Для цього потрібно отримати містобудівні умови та обмеження у департаменті архітектури та містобудування (Пушкіна, 11). Дозволи на початок будівництва на території

Вінниці й Десни видає департамент архітектурно-будівельного контролю (Театральна, 29). Після завершення будівництва потрібно подати декларацію про готовність об'єкта до експлуатації. І останнім кроком є державна реєстрація прав власності на нерухоме майно. Ознайомитися з інструкцією повністю можна в Інтернеті за цим посиланням: bit.ly/2O7nmDT. Завантажити бланки документів — ось тут: bit.ly/2uHYNGQ

«ДЕНЬ X НАСТАВ»: ЯК ВИЖИТИ, ЯКЩО ЗАЛИШИВСЯ ОДИН ШАНС

Боротьба ■ Три роки тому Марині Кушнір встановили діагноз — рак молочної залози. «Значить, робитиму все можливе, щоб його подолати», — вирішила Марина. Невдовзі вона увійшла в ремісію. Але за рік хвороба повернулася. Рак став настільки агресивним, що в Україні не знайшлося ліків, що могли б йому протистояти. Здавалося б, що це кінець історії, а сама Марина приречена, але ні, у долі знайшовся ще один козир у рукаві

ріантів, на жаль, немає. Лише підтримуючі життя препарати», — з допису Марини на Фейсбуці. 15 січня.

— Півроку тому я, за рекомендацією свого лікаря, здавала аналіз PD-L1. Він визначає, чи підходить пацієнту найсучасніший метод лікування онкології — імунотерапія. Аналіз ми робили про всяк випадок.

Люди в діагнозі знають, що імунотерапія — це шанс на порятунок, коли вже нічого не допомагає. Більшості вона не підходить. Мені ж пощастило.

Лікар одразу попередив, якщо хімія не подіє, імунотерапія стане останньою надією з моїм підтипом раку. Про вартість такого лікування я дізналася тоді ж. Але не хотіла про це думати.

Останній рік я лікувалася за рахунок небайдужих людей. Мені стало страшно від усвідомлення того, що знову доведеться просити про допомогу. Та ще й, коли мова про таку величезну суму.

«Щоб хвороба не встигла набрати обертів, а органи не ослабли, лікування потрібно починати терміново»

До тьми мене привів чоловік. Ми одразу взялися за роботу. Писали дівчатам з групи підтримки. Дзвонили до лікарень та вивчали інформацію про клінічні дослідження. Шукали закордонних лікарів.

Фахівці з Туреччини та Ізраїлю погодили протоколи лікування, що були призначені в моїй лікарні. Наступного дня ми з чоловіком були вже в Києві, де спільно з лікарями склали план подальших дій. Нам детально розповіли про препарати, що можуть мені допомогти. У клініці сприяли контактами фармацевтичних компаній, що займаються поставкою необхідних ліків до України.

У цей же час виникла проблема з одним із препаратів. Наразі він не зареєстрований в Україні, тому лікування ним у нас вважається незаконним. Ми добре понервували.

Пошастило, що ми лікуємося в одній з небагатьох українських клінік, що мають ліцензію на лікування імунотерапією. Саме вони взяли на себе зобов'язання подати документів про надання мені дозволу на таке лікування від Міністерства охорони здоров'я.

лікування: «Марино Анатоліїв-но, не хочемо вас засмучувати, але результат КТ незадовільний. На жаль, є прогресування хвороби. Вам варто приїхати, щоб вирішити питання з подальшого лікування». Мої нерви не витримали цього. Істерика, сльози, крик та паніка. Я не була готовою до такого.

«У мене прогресування захворювання. Лікування більше не діє. Мій організм адаптувався до ліків і рак почав знову мене знищувати», — з допису Марини на Фейсбуці. 14 січня.

— Деяким людям, які борються з раком, доводиться звертатися за допомогою до незнайомих людей. Не всі з них реагують переконливо грошей на твою картку. Обов'язково знаходяться ті, хто напише, щоб проклясти, або сказати, що такі як я мають здохнути. Ці люди не знають тебе, а ти їх, але вони чомусь погрожують і звинувачують у шахрайстві: «У тебе немає ніякого раку! Ти ж навіть не лиса».

Мене називають грішницею, а рак — моєю карою. Нав'язують незрозумілі методи лікування, а коли ти відмовляєшся від такої «допомоги», вони поливають тебе брудом.

Спочатку я плакала. Потім почала класти слухавку, видаляти їхні коментарі і блокувати аккаунти. Вони не мають права руйнувати мене зсередини.

Міфи суспільства про рак і люди, які насправді давно втратили людську подобу — це ще одна боротьба, яку протягом всієї хвороби мають вести онкоодуючі.

«Усі лікарі одногласно обрали лікування імунотерапією. Новітні протоколи лікування. За цими препаратами майбутнє. Але, але і дуже велике але... Це єдиний для мене шлях лікування. Більше ва-

МИХАЙЛО
КУРДЮКОВ, RIA,
(095)1039671

Уже вкотре Марина приїжджає до столичної клініки на контрольне обстеження з повними очима надії. Але замість вітань від лікарів з перемогою, вона чує: «хвороба прогресує». Востаннє Марина почула ці слова тиждень тому. І земля пішла з-під ніг. А вже курс хіміотерапії, який вона пройшла наприкінці минулого року, був останнім протоколом, що міг би їй допомогти. В Україні більше не лишилося ліків для її підтипу раку.

Були сльози, паніка та зневіра. А потім чоловік налаштував на продовження боротьби. Лікарі сприяли пошуку закордонних препаратів. Тисячі незнайомих людей почали надсилати гроші на дороговартісне лікування. Марина вчергове отримала шанс на одужання. Саме про нього ми і хочемо вам розказати.

«Ну що ж, день X настав. Контрольне обстеження — комп'ютерна томографія та онкомаркер покажуть, що зі мною наразі і як себе поводить рак. Я всією душою хочу, щоб рак на решті покинув мене», — з допису Марини на Фейсбуці. 10 січня.

— Ми давно не бачилися з лікарем. Тому якийсь час просто сиділи і говорили. Я розказала, що мене турбує, а з чим, навпаки, окей. Він побажав позитивних результатів обстеження і порадив випити ввечері келих червоного вина, щоб не хвилюватися. На результати потрібно було чекати кілька днів. І для мене було б краще, якби протягом цього часу я контролювала свій емоційний стан.

Наступного дня мені зателефонувала адміністраторка лікарні. Саме вона займається питаннями

Марина Кушнір: «Тиждень тому я не вірила у щасливе майбутнє, а тепер тримаю ліки, які можуть врятувати»

«Моє лікування коштує 800 тисяч гривень! Я просто не знаю, що робити. І тепер найжахливіша новина: у мене є лише 10 днів, щоб зібрати хоча б половину суми і почати лікування. Якщо я через два тижні не почну лікування — мій час втрачається. З кожним днем мені буде ставати гірше. Якими будуть наслідки, ви самі розумієте», — з допису Марини на Фейсбуці. 15 січня.

— Щоб хвороба не встигла набрати обертів, а органи не ослабли, лікування потрібно починати терміново. Усі жахіття промайнули перед очима. Я підійшла до чоловіка: «У мене більше немає сил боротися. Мабуть, це кінець». Це був той момент, коли хвороба взяла наді мною верх.

Чоловік розумів, що ми знаходимося у вкрай важкому становищі. Тієї миті він нічого не міг вдіяти, тому просто встав, обійняв і заборонив думати про погане.

Ввечері я написала пост про допомогу. Навіть не очікувала такої потужної підтримки. Люди не просто відгукнулись. Вони почали масово поширювати мій допис, писати, говорити і дзвонити. Усі відгукнулися на наше прохання.

За неповний тиждень абсолютно незнайомі люди допомогли зібрати майже половину суми. Ми змогли замовити ліки.

Знаю, що попереду на мене чекає важке і виснажливе ліку-

вання. Але у мене з'явилася надія, що воно допоможе, що рак згодом піде з мого тіла.

«Головне, що документи на ці препарати вже в МОЗ. Сподіваюсь, що держава піде мені на зустріч і міністерство якнайшвидше дасть відповідь. Ось така бюрократична фішка в нашій країні. Хочеш жити — крутись сам. Одним словом — виживай», — з допису Марини на Фейсбуці. 21 січня.

Не могу передати своїх відчуттів. Ще тиждень тому я не вірила у своє щасливе майбутнє, а тепер тримаю у руках ліки, які можуть врятувати. І все це завдяки небайдужим людям, які стали моїми янголами-помічниками. Це надає сил. Дозволяє не опускати рук. І рухатися далі.

Імунотерапія — остання надія Марини. Завдяки вам вдалося зібрати близько 400 тисяч гривень. Це величезні гроші. Але навіть їх замало. Потрібно ще стільки ж. І часу для їхнього збору з кожним днем стає все менше. Тому, будь ласка, допоможіть Марині не втратити єдиний шанс. Будь-яка сума, яку ви перерахуєте, може стати вирішальною для одужання Марини.

ПриватБанк:
4149 4978 7182 2195
Monobank: 5375 4141 1052 2892
(Ваталінська-Кушнір Марина Анатоліївна)

«ЗАЙЦІ» ТЕЖ МАЮТЬ ПРАВА

Без паніки! ■ У Вінниці продовжують впроваджувати систему безготівкового розрахунку. Але часом валідатори не працюють, кондуктора немає і потрібно пробиратися до водія через переповнений салон. Що робити, якщо ви випадково опинилися в транспорті без квитка і вас зловили? Чи можуть вас затримати, або достатньо сплатити штраф?

ВОЛОДИМИР ФІЛАТОВ, (097)8788788

Штраф за безквитковий проїзд у громадському транспорті становить 80 гривень. І найперше, що вас попросять зробити, якщо зловлять без квитка, — заплатити цю суму. Але це не єдиний варіант розв'язання проблеми. Розібратись у правах та обов'язках вінницьких пасажирів нам допомогла адвокатеса Олена Грабик.

ЗА ЯКИМИ ПРАВИЛАМИ ІЗДИМО

Вінницька транспортна компанія керується Наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства в Україні № 329, про затвердження «Правил користування трамваем і тролейбусом у містах України», який втратив чинність згідно з Наказом № 227 від 23.10.2017 року. Правила користування міським електричним транспортом затверджуються відповідним ор-

ганом місцевого самоврядування.

— Поки на місцевому рівні ще не затверджені нові правила, ми користуємось старими, — розповідає начальник служби експлуатації Вінницької транспортної компанії Микола Заверуха.

ХТО МАЄ ПРАВО ПЕРЕВІРЯТИ ПРОЇЗНІ ДОКУМЕНТИ

Попросити вас показати проїзні документи може контролер або працівник поліції. Але впевніться, що перед вами уповноважена особа. Контролер має мати при собі:

- службове посвідчення
- нагрудний знак, прикріплений на лицьовому боці верхнього одягу
- квитанції встановленого зразка

Крім того, на першу вимогу пасажирів контролер зобов'язаний пред'явити своє службове посвідчення, а також повідомити про своє місце роботи, сказати телефон та місце знаходження підприємства.

ЩО МОЖУТЬ КОНТРОЛЕРИ ТА ПОЛІЦІЯ

Попросити пред'явити квиток. Контролер має право перевіряти ваші проїзні документи.

Висадити. Якщо у вас не виявиться білета, вас можуть попросити вийти на наступній зупинці.

Забрати у вас старі документи. Які потім контролер, не пізніше наступного дня, має здати до служби збору виручки або у відділ контролю.

Попросити оплатити штраф. Але це не обов'язково, ви можете відмовитись.

Перевірити паспорт. Поліцейський, якщо він працює разом з контролером, може попросити вас пред'явити документ, що посвідчує особу.

— Найперше — не варто хвилюватися. У житті можуть трапитись різні ситуації, від банального: «забули гроші», до того, що валідатор некоректно провів платіж, — каже адвокатеса Олена Грабик. — Користування електро-транспортном без квитка є порушенням ст. 4 ЗУ «Про міський електричний транспорт» і робити цього не варто. Але у вас також є права, які ніхто не може порушувати.

НА ЩО МАЄ ПРАВО ПАСАЖИР

Штраф — лише за квитанцією

Ви можете оплатити штраф на місці та поїхати далі. Але лише у випадку, якщо контролер видасть вам документ, який підтверджує оплату штрафу. Якщо ж такий підтверджуючий документ надано

У громадському транспорті, де працюють кондуктори, проблем з оплатою проїзду практично не виникає

не буде — ви маєте право відмовитися платити.

Штраф не обов'язковий

Ви маєте право відмовитися від оплати штрафу. Ні в кого немає достатніх повноважень для того, щоб перевірити ваш гаманець. Проте, в такому випадку, ви маєте вийти на найближчій зупинці.

Не бути затриманим

Якщо ви погоджуєтесь вийти на наступній зупинці, ніхто не має права утримувати вас до кінцевої станції або затримувати на зупинці. Але не проявляйте «злісну непокору» працівникам поліції у випадку їх присутності. За це вас дійсно можуть відвести до найближчого відділення поліції, якщо ними буде

встановлено, що протокол про адміністративне правопорушення неможливо скласти на місці вчинення правопорушення. Тому краще поводитись спокійно і не провокувати конфлікт.

Ніякого рукоприкладства

Навіть якщо перед вами поліцейський, йому заборонено хапати вас за руки, штовхати або ще як-небудь насильно затримувати вас при спробі вийти з транспорту.

Документуйте порушення

Ви маєте право це робити, Конституція України тому на підтвердження (стаття 34 про вільне збирання, зберігання, використання та поширення інформації).

РЕКЛАМА

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС

ЗАХІДНИЙ

ДРУГА ЧЕРГА

ВЖЕ У ПРОДАЖУ!

Дозвіл на будівництво ВП 1121814-20032 від 22 травня 2018 р. Ліцензія №11-л від 28 лютого 2018 р.

(067)
(073) **555-74-74**

ЩО ПОТРІБНО ДЛЯ ПОЇЗДКИ ЗА КОРДОН З ТВАРИНОЮ

У дорозі ■ Аби поїхати за кордон з собакою чи котиком, необхідно зібрати ряд документів та довідок, купити переноску та зробити усі щеплення. Де, що і як робити, в які терміни і скільки це коштує?

КАТЕРИНА ЛАПШИНА,
RIA, (098)0131810

Часто, коли планують їхати у відпустку чи від'їзду, постає питання, з ким залишити свого чотирилапого. Багато людей вирішують цю проблему так: просто беруть тварину з собою. Що потрібно, аби собака чи кіт вільно подорожували з вами Європою? Давайте розберемося з необхідними довідками, аналізами, чіпами та цінами на все це.

Питання, з ким залишити свого чотирилапого. Багато людей вирішують цю проблему так: просто беруть тварину з собою. Що потрібно, аби собака чи кіт вільно подорожували з вами Європою? Давайте розберемося з необхідними довідками, аналізами, чіпами та цінами на все це.

ВЕТЕРИНАРНИЙ ПАСПОРТ

Ветеринарний лікар повинен заповнити усі дані в паспорті англійською мовою. Що саме потрібно? Дати проведення вакцинацій та обробки від паразитів. Також під час видачі так званої «Форми 1» лікар повинен заповнити спеціальну графу про стан здоров'я вашого улюбленця. Перевірку проходять паспорти, заповнені лише у державних клініках. Бажано, аби паспорт містив фото вашого чотирилапого друга.

КОЛИ РОБИТИ ВАКЦИНАЦІЮ ТА СТАВИТИ ЧІП

Спочатку має бути чіп, потім вакцинація від сказу. Якщо зробити у зворотному порядку — доведеться вакцинувати тварину від сказу знов. Чіп анулює вакцинацію, тому дуже важлива послідовність. Це збереже і тваринку від зайвого стресу та медвтручання, і гроші власнику.

Вакцина вважається дійсною вже через 24 дні після процедури і діє ще рік після того.

Необхідно звернути увагу на якість вакцини: якщо рівень антитіл у тесті низький, то вам можуть просто не видати дозвіл на виїзд.

Середня вартість вакцини проти сказу — близько 150–200 гривень.

У тварини мають бути всі щеплення та обробки згідно з її ві-

ком. Чіп має бути міжнародного зразка та бути зареєстрованим у єдиній базі чіпованих тварин.

Вартість чіпа та його реєстрації у ветклініках становить близько 500 гривень.

ТЕСТ НА АНТИТІЛА ВІД СКАЗУ

Дуже важливо прорахувати все чітко по днях, усі чіпи та вакцинації.

Кров для аналізу на антитіла можна брати не раніше, як за 24 дні після вакцинації. Її відправляють у лабораторію, результатів чекати 3–5 тижнів.

Після отримання результатів тесту на антитіла має минути щонайменше три місяці карантину, після яких має право їхати за кордон з улюбленцем.

— Ми завжди подорожуємо на машині, — говорить Тамара. — Так набагато зручніше планувати графік

Цю процедуру можна провести як у приватних, так і у державних лікарнях, попередньо потрібно уточнити, чи є така послуга у них взагалі.

Ціна — близько трьох тисяч гривень.

На жаль, Україна входить в число країн, які досить жорстко перевіряються Європейським Союзом, оскільки регулярно фіксуються випадки тваринного сказу.

НАЙВАЖЛИВІШІ ДОКУМЕНТИ

— Ми звемо їх «титрами», — розповідає Тамара Яропуд, яка часто подорожує зі своїми собаками, про тест на антитіла від сказу. — Так ось ці «титри» є одним із найважливіших документів.

Тамара — власниця трьох песиків породи мопс. Вони часто

Тамара Яропуд — власниця трьох песиків породи мопс. Вони часто беруть участь у міжнародних конкурсах

беруть участь у міжнародних конкурсах та виставках, тож Тамара та члени її родини часто подорожують за кордон разом з улюбленими.

— Зараз намагаються все максимально осучаснити, тому часто можна зустріти ситуацію, коли всі дані паспорта, щеплень та титрів тварини прив'язують до загранпаспорта власника, — розказує Тамара. — Скануючи ваш паспорт, контроль бачить і те, власником якої саме собаки чи kota ви є і чи є у нього необхідні документи.

ДОВІДКА «ФОРМА 1»

Дуже важливий документ — довідка «Форма 1», яка дійсна лише три дні після видачі. Через це цю довідку необхідно брати безпосередньо перед самою поїздкою, у державній лікарні.

Зі слів Тамари Яропуд, така довідка потрібна лише у три країни: Росію, Білорусь та Молдову.

Ціна довідки — близько 100 гривень.

ЄВРОПРОТОКОЛ

Ось саме Європротокол і є тією найважливішою деталлю механізму виїзду тварини за кордон. По суті, це збір майже усіх даних собаки/кота. Містить навіть таку інформацію, як, хто саме і куди

везе тварину.

Оформити цей документ можна у ветеринарного лікаря, у держлікарні на Максимовича або ж зробити самому за допомогою сайту, а потім завітати у лікаря.

— У будь-якому випадку, якщо ви робите це вперше — знадобиться допомога та консультація лікаря, — каже Тамара.

ЧИ ОBOB'ЯЗKOBA ПЕРЕНОСКА?

Переноска має бути настільки вільна, аби ваш улюбленець міг у ній вільно стояти й обернутись довкола себе.

Щодо розмірів переносок для літаків, уточнюйте в авіакомпанії, у кожній свої стандарти та норми. Є авіакомпанії, які взагалі не приймають на борт собак та котів. Тому плануючи подорож — спершу переконайтесь, що і ваш хвостатий друг матиме змогу приєднатися.

— Ми завжди подорожуємо на машині, — говорить власниця мопсів. — Так набагато комфортніше та зручніше планувати власний графік. Ні собаки не втомлюються, ні ми. У машині можна перевозити собак і без переноски. Раніше були спеціальні пункти проїзду митниці, для перевірки тварин. Зараз же з улюбленцем можна пересікати будь-який пункт пропуску.

КОРОТКО

У зоопарку буде новий зимівник

■ У Подільському зоопарку будують новий зимівник для парнокопитних. Уже з наступної зими плямисті олені, двогорбі верблюди, європейські лані та бізони зимуватимуть у новому помешканні. За словами директора Подільського зоопарку Євгена Ткачика, роботи з будівництва приміщення ще багато. Потрібно зробити дах, а потім провести роботи з благоустрою території.

— Це буде зимівник, у який тварини зможуть самостійно і вільно заходити і так само вільно з нього виходити, — говорить Євген Ткачик. Також очільник звіринця розказав, що вікна у приміщенні матимуть напівкруглу форму. Незвичної конструкції має бути і сам дах. Вхід у зимівник планують зробити досить високим. Спроековано його так, щоб верблюди не торкались його горбками. Для цього тварин спеціально заміряли та ще й врахували запас по висоті.

Забив собак — сяде у тюрму

■ За жорстоку розправу над тваринами судили 33-річного жителя села Котюжани Мурованокуріловецького району. Слідством було встановлено, що в листопаді 2018 року чоловік до смерті побив двох сусідських собак. — Зловмисник під час вчинення злочину перебував у стані алкогольного сп'яніння. Свідком розправи над тваринами стала малолітня дитина, яка бачила злочинні дії через вікно будинку, — кажуть у відділі комунікації поліції Вінницької області. У результаті, за жорстоке поводження з тваринами, вчинене в присутності дитини, суд призначив чоловікові покарання у вигляді 5 років ув'язнення.

Щотижневик «RIA»
Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія KB №18211 - 7011 ПР від 04.10.2011 р., видане Державною реєстраційною службою України

Зареєстрований та видається з березня 1993 року.

Засновник: ТОВ «РІА Холдинг».

Видавець з 2006 року — ТОВ «Видавництво «РІА»; адреса: 21032, м.Вінниця, вул. Ширшова, 3а

Поштова адреса редакції:
21016, Вінниця-16, а/с 5808.

Видання здійснено за сприяння Офісу демократії та врядування Бюро нових незалежних держав Агенції США з міжнародного розвитку (USAID)

Замовл. № 200104 Наклад 17 900

Наші координати:
Вінниця, Хмельницьке шосе, 2а (гот. профспілок, напроти «Книжки»), 6 поверх, e-mail: reklama@ria.ua

Головний редактор:
Вадим ПАВЛОВ

Випусковий редактор:
Наталія ПІСКУНІЧЕВА

Газета є членом Всесвітньої Газетної Асоціації

тел. (0432) (багатоканальний) 555-111

Редакція не завжди поділяє думку авторів публікацій та не несе відповідальності за зміст реклами та оголошень.

Літеросполучення «РІА» (в тому числі в сполученні з будь-якими словами та зображеннями), а також графічне зображення вказаного, заборонені до копіювання авторськими правами.

Інформація для публікації надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво «РІА»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м.Вінниця, вул. Ширшова, 3а; свідцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серія KB №194-57P від 12.08.2009 р.

Передплатний індекс: 40030.
ВИМАГАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ

20MINUT.UA

Проект здійснено за підтримки посольства США в Україні

Віддруковано в друкарні ТОВ «Прес-Корпорація Ліндберг», м.Вінниця, вул. Чехова 12-а, тел. (0432)55-63-97, 55-63-98

ВІННИЧАНИН ПЕРЕМІГ ЧЕМПІОНА СВІТУ З ММА

Кубок Буковеля ■ Дійшло до крові, коли вінничанин Руслан Ковальчук відправив фаворита у нокаунт. Отримав приз «За кращий бій вечора»

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, (098)8591459

Вінницькі бійці відзначилися на престижному професійному турнірі зі змішаних бойових мистецтв «Bukovel open cup». Він проходив у рамках престижної регулярної серії «Road to WWFC».

БЕЗ ШАНСІВ ДЛЯ СВІТОВОГО ЧЕМПІОНА

У змаганнях взяли участь два представники Вінниччини. Боець клубу «Патріот» з нашого міста, 19-річний Руслан Ковальчук, здобув дві яскраві перемоги серед аматорів у вазі до 70 кг. У першому поєдинку він здолав представника Кривоного Рогу (Дніпропетровська область), чемпіона світу з ММА Ігоря Шмиголя. Дійшло навіть до крові, коли Руслан Ковальчук відправив титулованого опонента у нокаунт. Одноголосним рішенням суддів перемогу віддали нашому земляку!

У фіналі першого етапу турніру Руслан Ковальчук зустрівся з переможцем паралельної пари — досвідченим 32-річним бійцем зі Швейцарії Мішелем Лукасом Хессемом. Руслан віддав перший раунд, другий виявився рівним, а в третьому вінничанин не залишив шансів конкуренту. Таким чином він переміг роздільним рішенням суддів і отримав приз «За кращий бій вечора». Отже, Руслан Ковальчук потрапив до фінального етапу турніру і очікує свого наступного суперника. — Руслан Ковальчук — різно-

плановий боець. Був призером чемпіонату України з годзюрю карате. Також він є кандидатом у майстри спорту з боксу, — розповів тренер зі змішаних єдиноборств клубу «Патріот» Дмитро Туз.

Тренер не вважає, що перемога над чемпіоном світу є несподіванкою.

— Ми добре підготувалися до протистояння із Ігорем Шмиголем. Домовилися, щоб Руслан Ковальчук не «кидався» на суперника, а діяв обережно і тримав необхідну дистанцію у бою. Ця тактика спрацювала, — пояснив він.

Руслан Ковальчук був призером чемпіонату України з годзюрю карате. Також він є кандидатом у майстри спорту з боксу

КРАЩИЙ БІЙ ТУРНІРУ СЕРЕД ПРОФІ

Тим часом боець з Тульчина, 26-річний вихованець клубу «Гепард» Вадим Сакал виступав у групі серед професійних спортсменів. У ваговій категорії до 57 кг наш боець змагався проти Євгена Завгороднього з Дніпропетровської (Запорізька область). Вадим Сакал виграв напружений стартовий раунд, але другий завершився не на його користь. Таким чином він поступився роздільним рішенням суддів. Все ж Вадим Сакал завзя-

У другому бою 19-річний Руслан Ковальчук здолав 32-річного бійця зі Швейцарії Мішеля Лукаса Хессема

то опонував сильному супернику, через що його бій був визнаний кращим на турнірі серед профі.

— Вадим — доволі перспективний спортсмен. Він є майстром спорту і чемпіоном України з фрі-файту, чемпіоном Вінниччини з бойового самбо. Багато тренується і наполегливо готується до кожного змагання, — каже тренер клубу «Гепард» Володимир Соляр (Тульчин). — Бій проти Євгена Завгороднього був практично рівним. Взагалі на професійному рівні у Вадима Сакала по п'ять перемог і поразок.

СТАВКА НА МОЛОДЬ

Вінницькі організатори зі змішаних бойових мистецтв вважають, що рік розпочався успішно. — Робимо ставку на молодих

спортсменів. Обидва представники Вінниччини у «Bukovel open cup» провели яскраві бої, за що отримали фінансову винагороду від керівництва UFMMA, — розказав представник Міжнародної організації WWFC на Вінниччині, голова обласної федерації змішаних бойових мистецтв Вадим Кудіяров.

Пан Кудіяров розповів, що обласна федерація змішаних бойових мистецтв співпрацює з низкою профільних спортивних клубів.

— Ми підтримуємо кращих спортсменів і тренерів, які розвивають ММА на Вінниччині. Регулярно проводимо спаринги, змагання, відбираємо збірні на всеукраїнські, міжнародні і професійні турніри, — додав Вадим Кудіяров.

СПІЛЬНОТА СПОРТ

Залишили всіх позаду

■ У Вінниці, в манежі фізкультурно-спортивного товариства «Колос», відбувся чемпіонат області з легкої атлетики у приміщенні. У змаганнях взяли участь 250 спортсменів з району Вінниччини, а також представники Хмельницької та Харківської областей. У командному заліку переможцем стала команда Вінниці. Наступні призові місця посіли збірні Козятина і Козятинського району.

Кращі легкоатлети року

■ Пройшло нагородження кращих легкоатлетів області (та їхніх тренерів) за підсумками 2019 року. Ними стали призери всеукраїнських і міжнародних змагань Андрій Краковецький, Олена Жмур, Вадим Адамчук, Олександр Вуйко, Ілля Сосницький, Марія Шпатківська, Інна Ковтун та учасниця Олімпійських ігор Олена Колесниченко.

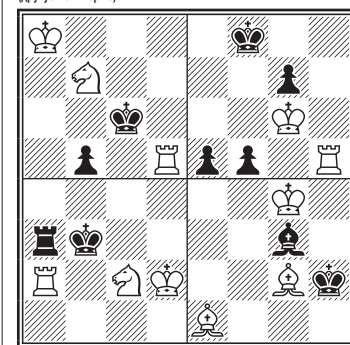
Господарі побороти всіх

■ У нашому місті відгомонів чемпіонат області з сумо серед чоловіків і жінок. Стартували 70 спортсменів з різних районів та міст. У командному заліку перемогу здобули господарі килима. Разом з ними до трійки кращих увійшли колективи Бершадського і Жмеринського районів.

Випуск №4 (1130)

Оригінальну двоколірну задню на кооперативний мат. У фіналі розв'язку утворилися ідеальні і правильні мати.

Задана №2513-2516
М. Пархоменко (Вінниця)
(друкується вперше)

h2 2.1.1.1 l) nb5-d7l
ПЕРЕВІРТЕ РОЗВ'ЯЗОК:
Газета RIA №3 (1473) від 22 січня 2020 року
Задана №2509
1. Тd7! Таб 2. Кb7 Каб; 11. 1. Крb7! Ксб 2. Крвб Та7х.
Задана №2510
1. Крf6! Теб 2. Кf7 Сg7х; 11. 1. Крf8! Крвб 2. Крвб Тdвх.
Задана №2511
1. а2! Теb+ 2. Крв3 Та4х; 11. 1. Таb1 Крb1 2. Крв4 Тdвх.
Задана №2512
а) 1. Крf1! Крd2 2. Кf2 Кd3;
б) 1. Крf1! Сd3 2. Кd1 Сd3х — ідеальні мати.
М. Пархоменко

Аматори розіграють 120 тисяч гривень

ЄВГЕНІЙ МИХАЙЛІВ, (098)8591459

■ Вінниця вдруге проведе чемпіонат України серед шахістів-аматорів. Він пройде з восьмого по 12 травня. Як і торік, місцеві організатори вражають рекордним для нашої країни призовим фондом. Він сягне понад 120 тисяч гривень!

Організаторами турніру, який пройде за підтримки обласної федерації шахів, є Богдан Платовський та елітний міжнародний гросмейстер Аркадій Найдіч (Німеччина). Гратимуть на території бази відпочинку «Батерфляй»

(20-й кілометр Хмельницького шосе, село Садове).

За словами організаторів, у змагання можуть взяти участь шахісти нашої країни з рейтингами не вище рівня майстрів спорту (до 2100 одиниць — міжнародний, до 2300 — український). Інших обмежень за віком і статтю немає.

Загалом передбачено 35 грошових призов у різних категоріях, в тому числі 15 основних. Причому, чемпіон України отримає 17 тисяч гривень, чемпіонка і кращий ветеран — по шість ти-

сяч, переможці серед дітей у різних вікових категоріях — по дві тисячі, перші серед вінничан і вінничанок — по чотири тисячі гривень.

У березні минулого року на дебютний чемпіонат України з шахів серед аматорів у Вінниці зібралось 180 гравців віком від 6 до 80 років майже з усіх регіонів. Призовий фонд того турніру складав 100 тисяч гривень. Головному нагороду виборів 15-річний Микита Тестешніков з Харкова. Щодо виступу на аматорському чемпіонаті вінничан, то четвер-

тий приз виграв студент нашого медуніверситету Дмитро Горелов, який виконав норматив кандидата у майстри України. За два тури до фінішу він навіть ділив перше місце, але не зумів втриматися на вершині.

ДОВІДКА

Зареєструватися можна, якщо надіслати лист на пошту: vinfedshah@gmail.com або за тел. 093-33-22-202 (Валерія Румянцева).

СКІЛЬКИ ДІТЯМ МОЖНА «СИДІТИ» В ТЕЛЕФОНІ

Треба знати ■ Чи допоможе «відро чорниці» врятувати зір, скільки часу першокласнику можна «сидіти» в телефоні і як правильно читати книги, щоб дитина не зіпсувала зір. Про це RIA розповіла Тетяна Щербина, лікар-офтальмолог Вінницької обласної дитячої клінічної лікарні

ВОЛОДИМИР ФІЛАТОВ, (097)8788788

Дитина пішла в школу і навантаження на її зір збільшились. Якщо до навчання додати ще «сидіння» в телефоні, комп'ютерні ігри та телевизор — це може виявитися непосильним для дитячих очей. Як результат — цілий ряд офтальмологічних захворювань. За словами офтальмолога Тетяни Щербини, за день через її кабінет проходить 25–30 дітей. Проблеми з зором зустрічаються у кожної 2–3 дитини. Тому про здоров'я очей дитини варто подбати до того, як у неї з'являться проблеми з зором. Тим більше, що для цього досить дотримуватися нескладних правил.

ДОЗУЙТЕ ЗОРОВІ НАВАНТАЖЕННЯ

Тривалість роботи над домашніми завданнями для дітей молодших класів не повинна перевищувати 1 годину, середніх класів — 2 години. Якщо дитина відвідує додаткові заняття, вони не повинні тривати понад півтори години в навчальні дні та три години у вихідні.

— Дотримуйтеся правил здорового навантаження: читаємо 20–30 хвилин — відводимо погляд вдаль, — розповідає Тетяна Щербина. — Книжка має

стояти на підставці, адже вона формує правильний кут потрапляння зображення на сітківку ока. В іншому випадку, в дитини може сформуватися набутий астигматизм.

ОБМЕЖТЕ ГАДЖЕТИ

«Сидіння» в гаджетах — улюблене заняття сучасних дітей. Безумовно, таке проведення часу корисним не назвеш. Крім синдрому «сухого ока» (симптоми: втома і почервоніння очей, відчуття піску в очах, труднощі при фокусуванні) надмірне захоплення гаджетами може призвести до розвитку короткозорості.

— У всіх дітей, які заходять до мене в кабінет, я запитую, скільки часу вони проводять за гаджетами та в яку пору доби, — розповідає Тетяна Щербина. — Потрібно прибрати всі види гаджетів за дві години до сну, у тому числі і телевизор.

Але не потрібно приймати гаджети за абсолютне зло, просто у всьому потрібна міра. Потрібно контролювати час, проведений дитиною за смартфоном, телевизором та ноутбуком.

— Дітям до 5 років гаджети повністю протипоказані, це стосується телефонів та планшетів, телевизор можна дивитись дозовано, до 15 хвилин в день, —

розповідає лікар. — Дітям від 5 до 12 років можна поперемінно користуватись телефоном та планшетом і дивитись телевизор до однієї години в день, але з паузами, щоб очі відпочили. Дітям з 12 років можна те й інше, але не пір'яд і не у вечірній час.

ОРГАНІЗУЙТЕ РОБОЧЕ МІСЦЕ ПРАВИЛЬНО

Робоче місце школяра має бути організовано за всіма правилами. По-перше — добре освітлене. Крім природного освітлення в кімнаті мають бути присутні штучні джерела світла: основний (люстра) і додатковий — настільна лампа потужністю 40–60 Вт.

На ранніх стадіях погіршення зору можна виправити зниженням навантаження на очі завдяки гімнастиці

— Оптимальна відстань до очей при використанні гаджетів — не менше 35–40 сантиметрів, — каже лікар. — Від телевизора дитину потрібно садити не ближче п'яти метрів, але все залежить від розміру екрана: чим більший екран, тим далі від нього треба сидіти.

Якщо дитина працює за комп'ютером, монітор повинен знаходитися на відстані 60–80 см від очей і бажано на 20 см нижче рівня очей. Краще використовувати антибліковий екран.

— Також допомагають окуляри для роботи за комп'ютером, вони прибирають шкідливе синє випромінювання від монітора, — каже Тетяна Щербина.

ЯК ЗРОЗУМІТИ, ЩО В ДИТИНИ ПОГІРШИВСЯ ЗІР

Тримає книгу близько до очей, сідає ближче до телевизора, комп'ютера

Мружиться, дивлячись на віддалені предмети

Часто скаржиться на головні болі

Ввечері тре очі, жаліється на сухість очей

Міфи про зір

НОСИТИ ОКУЛЯРИ ШКІДЛИВО ДЛЯ ОЧЕЙ

Деякі люди відмовляються від окулярів і контактних лінз або носять їх час від часу, оскільки впевнені: якщо полегшувати життя за допомогою засобів корекції зору — очі «розслабляться» і будуть бачити ще гірше. Це не правда. Коли людина не носить окуляри, її внутрішні м'язи ока не функціонують. Через це може боліти голова і падати працездатність, але головне — «недокорекція» призводить до погіршення зору.

ВАЖЛИВО ЇСТИ МОРКВУ ТА ЧОРНИЦЮ

Морква і чорниця багаті вітамінами А, С і Е, які необхідні для гарного зору. Проте це не означає, що потрібно налягати саме

на ці продукти. Для того, щоб засвоїлась наша норма вітамінів для зору, потрібно з'їсти неймовірно кількість чорниці та моркви за один раз, запити це все молоком та газованою водою, щоб воно засвоїлось. Спеціальної їжі, яка може відновити зір, не існує. Але важливо приймати вітаміни, які прописує лікар.

БАЙДУЖЕ, В ЯКОМУ ПОЛОЖЕННІ ЧИТАТИ ТА ДИВИТИСЬ ТЕЛЕВІЗОР

Читайте та дивіться телевизор лише сидячи. Неправильне положення збільшує навантаження на очі. Лежачи з ноутбуком на животі в темній кімнаті, ви завантажуєте свій зоровий апарат. Від цього ваш зір може погіршуватись.

РЕКЛАМА

Стань професійним
ТЕСТУВАЛЬНИКОМ
разом з ІТ-Академією

реєструйся
067 431-19-21
ita.in.ua

468474

СЛУХОВІ АПАРАТИ
Скринінг, підбір, тестування
БЕЗКОШТОВНО
Ціни від 2 850 грн.*

вул. Кропивницького, 1
тел. (0432) 52-77-57; (095) 286-37-37; (068) 286-37-37*

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я

467668

ЯК «ВІДДАЛИ» ДОНЕЦЬКИМ НАЙВІДОМІШУ МЕЛОДІЮ

ЩедрикНаш ■ Микола Леонтович написав п'ять редакцій «Щедрика» і працював над ним ледь не все життя. Але досі невідомо, де точно була створена саме та версія всесвітньо відомої мелодії. Через таку невизначеність, статус «Батьківщини Щедрика» хоче отримати і вінницький Тульчин, і донецький Покровськ

ВІКТОР СКРИПНИК, ВАЛЕРІЙ
ЧУДНОВСЬКИЙ, (063)7758334

— Зараз на всеукраїнсько-му рівні у нас з вами є загроза втратити статус регіону «Щедрика». Місто Покровськ вже заявило, що всесвітньо відомий «Щедрик» народився у їхньому місті, на Донеччині. Тому маємо разом довести, що «Щедрик» народився на території Вінницької області, — говорила на круглому столі у Вінницькій ОДА 24 січня очільниця управління культури та мистецтв Ольга Дернова.

Тоді ж представили нове лого області та слоган «Щедрик — мелодія Вінниччини» і розповіли про ідею внести мелодію у перелік культурної спадщини області. Чому виникла потреба «приватизувати» спадок Леонтовича?

ОБ'ЄДНАНІ ЛЕОНОВИЧЕМ

Червень 2018 року. У Тульчині проводять другий OperaFest. На відкритті присутня обласна влада та урядовці на чолі з Володимиром Гройсманом. Тодішній прем'єр оголошує, що Тульчин Вінницької області та Покровськ Донецької області стали містами-побратимами, адже об'єднані видатним митцем — Миколою Леонтовичем, який прожив чотири роки на Донбасі.

Тульчинці отримали пам'ятку щедрівці — скрипковий ключ з дзвонами; муралі на стінах будинків «Леонтович Арт Квартал». І ще чиновники пообіцяли, що взимку 2018-го буде концерт «Щедрик Меридіан».

Через воєнний стан, який проголосив президент Порошенко в 11 областях України, концерт переносять на 11 січня 2019 року. І врешті-решт проводять аж у листопаді 2019 року, під новою назвою — «Від Щедрика до Carol of the Bells».

ЩЕДРИК ФЕСТ, ІНВЕСТ І ПАРК

Замість того, щоб асоціюватися з прифронтовим містом гірників міська влада Покровська (колишнього Красноармійська) взялася за побудову іміджу міста навколо «Щедрика». З чого все почалося, розповідає місцеве видання rokrovska.city

2018 рік:

■ **Серпень** — За два місяці після Тульчина в Покровську відкривають пам'ятник Щедрівці.

■ **Вересень-листопад** — Містами України проїжджає фотовиставка «Культурна дипломатія України: світовий триумф «Щедрика», в якій, зокрема, розповідають про Покровськ.

■ **Грудень** — У Покровську проводять фестиваль хорового мистецтва «Щедрик Фест».

2019 рік:

■ **Січень** — У школах Покровська створюють дитячі хори при школах, які співають пісні з доробку Миколи Леонтовича.

■ **Квітень** — У столиці відбувається культурно-інвестиційний форум «Щедрик Інвест».

■ **Травень** — Капела «NOW Кредо» їде у світове турне разом із делегацією донеччан, які розповідають про Покровськ.

Донецька влада таким чином

наслідувала досвід Симона Петлюри, який у 1919 році відправив у світове турне Українську республіканську капелу, щоб та презентувала перед Заходом високу музичну культуру України.

■ **Серпень** — Інтелігенція міста звертається з пропозицією перейменувати парк «Ювілейний» на парк імені Миколи Леонтовича.

Міська влада друкує щоденники для школярів, в яких розповідають про культурне становлення міста. На титульній сторінці зробили напис «Покровськ. Тут творився Щедрик».

■ **Грудень** — народний депутат Руслан Требушкін (покинув посаду мера Покровська після

**У 2022-му
виповнюється
сто років, як наш
«Щедрик» прозвучав у
відомому залі Карнегі-
Холл, у Нью-Йорку**

парламентських виборів) запрошує до Верховної Ради хорову капелу «NOW Кредо», що вперше в стінах ВРУ виконує «Щедрик».

«Є СПІРНІ МОМЕНТИ»

Чи бачили вінницькі чиновники усе, що робить Покровськ з «нашим Щедриком»? Так, але про це не говорили публічно.

— У нас є спірні моменти з іншими містами, де міг народитися «Щедрик». Але не міг народитися «Щедрик» у пролетарському місті — тільки у нашій українській глибинці, де кожен рух нашого жителя супроводжувався піснею, — говорив ще в листопаді 2019 року мер Тульчина Валерій Весняний, про що передає ТСН.

— Місто Покровськ — це місто вугільників, залізничників. Місто шахтарських професій. Але в нашій історії є й культурні сторінки, якими напевно пишається та захоплюється весь світ. Це наш всесвітньо відомий «Щедрик», який надалі став «Carol of the Bells», — говорив у грудні

У Києві був благодійний концерт. Зокрема, скрипаль Ілля Бондаренко збирав кошти на відновлення дому в Шершнях

«Шляхами Леонтовича»

Департамент культури ОДА представив схему туристичного маршруту «Шляхами Леонтовича». У першу чергу там значиться Тульчин. У цьому місті композитор провів найбільше років. У Шершнях минуло дитинство. Село Марківка Теплицького району — його вічний спочинок. А народився Леонтович у маленькому селі Монастирок

біля Немирова. А ще був Чуків цього ж району, де він створив хор і виступав з ним на сільській сцені. У переліку значиться село Білоусівка Тульчинського району. Як саме вшанують пам'ять про автора «Щедрика» у цих населених пунктах, що там планують показувати у майбутньому туристам, над цим хтось уже працює, а хтось ще думає.

2019 року нардеп Руслан Требушкін.

«ЩЕДРИК» МОЖЕ БУТИ ДОНЕЦЬКИМ?

Вінницька ОДА відкривала оновлені музеї Леонтовича (у Тульчині та Марківці) та проводила фестиваль про «Щедрик», що завжди було в межах області.

Натомість, донеччани майже одразу вийшли за межі міста, а хорова капела з делегацією Покровська, співає «Щедрика» за кордоном. Чи може бути всесвітньо рідвяна мелодія родом з донецького краю?

Про життя Леонтовича на Дон-

басі відомо не так багато. Він жив у Гришиному (нині — Покровськ) з 1904 по 1908 рік, зазнавав музичну школу, де і працював викладачем.

Відомо, що перший варіант «Щедрика» він почав створювати у 1902–1903 роках, також відомо, що варіантів мелодії було п'ять.

Якщо судити по роках, то якась редакція «Щедрика» точно опрацьовувалася на Донеччині. Ймовірно за все, це була друга редакція, над якою Леонтович працював у 1906–1908 роках, коли жив у Гришиному. Тож Донбас таки має безпосередній стосунок до «Щедрика».

Вінниця — хорова Мекка

Загрози втратити статус «Батьківщини «Щедрика» можна було б уникнути ще у 2014 році, якби чиновники дослухалися до пропозиції вінничанина Ігоря Чепугова і Олександра Шемета — та вписали «Щедрик» Леонтовича у бренд Вінниці.

За їх планом, Центральний парк Горького мав стати б парком Леонтовича. Замість статуї Максима Горького — була б скульптурна композиція, присвячена рідвяній мелодії. А Вінниця, завдяки

фестивалю рідвяної мелодії, стала б «хоровою Меккою».

— Саме тут їй потрібно поставити пам'ятник і зробити Вінницю місцем паломництва на Різдво, — говорили автори ідеї.

Частково, пам'ятник «Щедрику» та фестиваль реалізували в Тульчині. До кінця свого життя Ігор Чепугів (помер 27 червня 2019 року) говорив, що так вінницькі чиновники вкрали їхню з Шеметом ідею, яку ще й «криво реалізували».

У Шершнях буде Співоче поле або концертна зала

Після скандалу у медіа щодо напіврозваленого будинку у Шершнях, нарешті земляки композитора дійшли спільної думки. Раніше представники влади уперто твердили, що будинок не той, де проживала сім'я Леонтовичів. Тобто не має стосунку до пам'яті композитора. Відповідно не дадуть коштів на його відновлення. На засіданні «круглого столу» озвучили іншу думку.

— Яке має значення той це будинок, чи

не той! — сказав завідувач сектору охорони культурної спадщини Михайло Потупчик. — Важливо, що майбутній композитор провів дитинство саме в цьому селі. Зійшлися на думці, що у Шершнях має бути створене місце для проведення фестивалів хорових колективів на честь автора гімну Різдва. Це має бути або Співоче поле, або концертна зала. Поки що це тільки пропозиція. Що втілять на практиці, ще невідомо.

НАПИШЕ ВІТАННЯ, РОЗМАЛЮЄ ДІМ, СПЕЧЕ БЕТМЕНА

Знайшли себе ■ Хтось пише весільні обітничі на замовлення, хтось заробляє на графіті, а хто має арт-кондитерську. У цій статті ми зібрали незвичних вінничан та їх професії. Вони розкажуть про те, як перетворили своє хобі на роботу

Вікторія Селезньова, пише вірші на замовлення (@stihiviktorii_seleznovoj)

— Я з дитинства небабдуха до поезії і пишу вірші, — каже Вікторія. — Для цього мені ніколи не потрібна була муза чи то натхнення, це щось типу природного вміння. Усі шкільні конкурси, заходи, сценарії, кожна історія підліткового кохання, корпоративи на роботі та практично кожна життєва ситуація для мене означала написання вірша.

Усі знайомі Віки знають про це захоплення, тому час від часу звертаються, аби вона написала щось на свято.

— В якийсь момент до мене почали звертатися незнайомі люди із проханнями написати, наприклад, весільну обітничу, віршований елемент сценарію до дитячого дня народження, вірш-привітання, — каже поетеса. — От з тих пір я і зрозуміла, що це навіть можливо монетизувати.

ЗАМОВЛЕННЯ ТА ЦІНИ

— Перші замовлення відпрацьовувала без прайсу, тому що й приблизно не розуміла, в якому

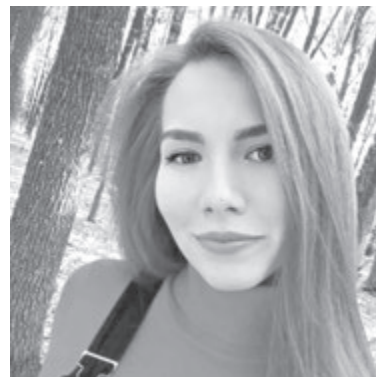
діапазоні таку діяльність можна оцінювати. Усе вирішувалося ситуативно. Коли створила сторінки у ФБ та Інстаграмі, встановила ціну 50 гривень за один стовпчик і мінімальне замовлення 150 гривень (тобто три стовпчики), — розповідає Вікторія.

— У якому стилі працюєш?

— Я римую усе, будь-який жанр та формат, починаючи від віршів на день народження дідуся, закінчуючи весільним репом, — сміється Віка. — Можу підібрати мінусовку, під яку все це потім буде прочитано чи заспівано. У планах — освоїти та організувати виробництво ексклюзивних іменних листівок з, відповідно, індивідуальними віршами.

«ПРОБЛЕМА ОПЛАТИ»

— ТОП-питання, яке мені ставлять: «А це що, платно?» Звісно, адже це послуга, на надання якої потрібен час, енергія, розумова активність. Спершу зі мною розраховувалися вже після відправлення тексту. Але

після одного прикрого випадку, коли дівчина отримала замовлений вірш і заблокувала мене скрізь, аби не розраховуватися, я прошу передоплату хоча б у розмірі 50%.

ЛЮБИТЬ ВЕСІЛЬНІ ОБІТНИЦІ

— Зараз в основному вірші на день народження замовляють, декілька на Новий рік, от скоро День святого Валентина та 8 Березня. Особисто я обожаю писати весільні обітничі, від душі люблю це робити. Їх більше влітку-восени замовляли. Зараз, можливо, не сезон...

Марина Бурячок, арт-кондитер (@marusia.cake)

— Не можу сказати, що колись взагалі любила готувати, — зізнається 28-річна Марина, кондитер та молода мама. — Коли виходила заміж — взагалі нічого не вміла, але довелося вчитись і з часом я втягнулася. Спочатку пекла і готувала щось цікавеньке для домашніх, потім знайомі побачили та почули про мої торттики та печиво і почали замовляти.

— Особливу порцію задоволення отримую, коли переді мною ставлять якесь складне та незвичне завдання. Якийсь цікавий малюнок, щось особливе, те, на що наважаться небагато людей або просто банально навіть його не придумують. Можу півдня розфарбовувати одну штучку печива, вимальовувати візерунки та отримувати кайф від того, що роблю.

БАНДА КОНДИТЕРІВ

За словами Марини, у Вінниці досить багато кондитерів і багато з них спілкуються між собою.

— Це чудово — то робимо замовлення у постачальників усі разом, радимося, де що і у кого краще придбати, шукаємо разом

полуницю для декору тортів серед зими. Якщо якісь проблеми — колективно намагаємось вирішити. Якщо хтось не встигає щось робити, можемо перенаправити замовлення.

НЕ БЕРЕ ВЕЛИЧЕЗНІ ЗАМОВЛЕННЯ

— Семирусний торт мені банально немає де зберігати, бо я працюю вдома, — каже кондитерка. — Якщо це замовлення на величезну партію печива з логотипами або символікою компанії, наприклад, на корпоратив, то їм набагато простіше замовити

істівний друк по печиву. Він виходить пласким, на відміну від ручного розпису, але все ж це швидше і дешевше. Я все ж час від часу виконую такі замовлення, але до закінчення сотого печива перед очима вже все пливе, ти намагаєшся роздивитися, чи не забула домалювати Миколайчику вуса чи бороду, адже їх перед тобою лежить декілька десятків. Я дуже люблю кропітливо працювати над кожним печивом, це приносить мені задоволення.

ПРО ЦІНИ

— Ціни залежать від обсягу роботи. Звісно, якщо торт хочуть прикрасити ягодами посеред зими — вартість зростає. Взагалі роблю торти від двох кілограмів, вартість одного складає 300 гривень. Є можливість замовити тортки меншого розміру, але розхід продуктів, використаних матеріалів та часу буде рівноцінним до великого торта, тож ціна не особливо зміниться. Печиво Марини коштує від 30 гривень за штучку, з не надто складним дизайном. Та від 50 гривень — за більш складнішу роботу.

Денис, розмалює стіни, меблі та навіть машини (vinn-art.com)

— Десь у 2002 році захопився малюванням, друг показав журнали з графіті, і мені воно дуже прийшлося до душі. Років вісім я просто ходив по місту і їх фотографував, — розповідає 29-річний художник. — І десь у 2010 році познайомився з одним хлопцем, який сам малював і мене підштовхнув починати діяти. Ми купили спреї з фарбою — перший день, перший раз. До нас підходить поліція і запрошує пройти у відділок...

З того часу я й вирішив, що уся моя діяльність буде легальною. Я завжди беру дозволи, без різниці, чи то стіна, чи електропідстанція. Якщо це трансформаторна будка — йду до «Електромережі» і беру у них дозвіл, «Теплостанції», якщо приватний паркан — то, звісно, у господаря.

— Раніше усе для мене заключалося лише у малюванні, перед очима лише спреї з фарбою. Зараз же дуже подобається створювати роботи з мохом та займатися лазерним вирізанням по дереву. Роблю різні вивіски, декорую приміщення. Дуже люблю, коли все чітко, чисто та гарно.

РОМАНТИКА ПО-ВІННИЦЬКИ

— Одного разу один хлопчина, надзвичайний вінницький романтик, замовив малюнок під вікном для своєї коханої. Задумка була цікавою — малюнок поступово мав з'являтися перед вікнами. Це зайняло п'ять ночей, — розповідає художник. — Першої ночі я намалював великого ведмедика, наступної ночі у нього в лапі з'явилась квітка. На третю ніч я у іншу лапу домалював в'язку повітряних кульок. Далі з'явився напис: ім'я дівчини і купа сердечок доволі. На фінальну ніч я дописав «ти — чарівна, я дуже тебе кохаю». Замовник розповідав, що дівчина просто пиццала від радості. Згодом він попросив мене розмалювати їй і під'їзд, зображення також з'являлось поступово. Дуже незвичне замовлення. Було дуже цікаво брати у цьому участь.

— За два тижні після закінчення розмальовування під'їзду, у мене дзвонить телефон, замовник каже «чуєш, а ти зможеш замалювати картинку?» Вони розірвали стосунки. А так все гарно починалось, — розказує Денис.

— У Бохониках розмальовував точку з продажу хот-догів, на морозі, взимку. Замерз так, що палець не міг тиснути на кнопку балончика, — розповів ще один випадок художник.

КЛІЄНТИ ПОВЕРТАЮТЬСЯ

— Дуже часто буває таке, що я розмальовую замовнику магазин, а він говорить «Завтра ти малюєш у мене вдома», — говорить Денис. — Шкода, що крамниці у торговельних центрах зазвичай надовго не затримуються, переїжджають, а усі дизайни просто замальовуються. Проте часто мої роботи «переїжджають» разом з замовниками — я продовжую малювати у нових приміщеннях.

ЧАС НА РОБОТУ

— Інколи робота займає годину, інколи дві, часом день. До 10 метрів квадратних можу промалювати за дві години.

— За яку роботу не візьмешся?

— Портрети. Не малюю обличчя, це складно, у мене часто не виходить, навіть мультяшні обличчя часто виходять якісь не такі. Тому не беруся.

ЦІНИ ЗА СТІНИ

— Уже давно у мене ціни тримаються на одному рівні, а саме від 200 до 500 гривень за «квадрати» з матеріалами. Якщо велика складність, то 500 гривень, а якщо щось простіше, то немає сенсу ставити високу ціну. Полотна — від 1 тисячі гривень, незалежно від розміру. Полотна я роблю усі сам, так як потрібного розміру завжди неможливо знайти.

— Що мені подобається у моїй роботі — те, що замовлення ніколи не буває однаковим, — додає Денис.

НА ДІАМАНТ ДИХАЙТЕ, А ДО ЗОЛОТА БЕРІТЬ ЛУПУ

Придивляйтесь ■ Наприкінці січня майстри коштовних прикрас святкують Міжнародний день ювеліра. Вінниця — негласна столиця ювелірів, а вінницькі діаманти, кажуть, найкращі. Як обрати якісні прикраси з золота, на що звернути увагу при купівлі дорогоцінних каменів. Рекомендації фахівців

ЛАРИСА ОЛІЙНИК, (067)5267352

Ювелірні прикраси наші пращури полюбили ще в дохристиянську епоху. Доказом тому — всевітньо відоме сарматське золото V–IV століття до н. е, яке знайшли саме на вінницьких землях. Сьогодні нічого не змінилося: вінничани донині густо прикрашають себе золотом-діамантами, а ювелірні магазини у нашому місті з'являються, як гриби після дощу. До Дня ювеліра, яке відзначають наприкінці січня, ми вирішили дізнатися, чи усе те золото, що блищить, і чому найкращі друзі — діаманти. Наш експерт — столичний фахівець з коштовних прикрас Інна Григоренко. Доцент кафедри товарознавства, експертизи та торговельного підприємництва ВНТЕІ КНТЕУ прийшла у Вінницю прочитати лекцію студентам і розповісти журналісту RIA, як визначити якість золотих прикрас, та як вибрати справжні діаманти.

ЗОЛОТО ЖОВТЕ, ЗОЛОТО БІЛЕ

Сьогодні асортимент якісних золотих ювелірних виробів досить широкий, так само багато і підробок. Ось деякі рекомендації експерта Інни Григоренко, які допоможуть вам обрати якісний виріб.

— При виборі золотої прикраси, в першу чергу звертайте увагу на пробу, іменник та клеймо, які

стоять поруч на золотій прикрасі. Рекомендація здається елементарною, але важливою. Краще роздивитися ви зможете за допомогою лупи.

В Україні як клеймо використовують тризуб. Що стосується проби, вона відповідає процентному вмісту чистого золота в складі сплаву. Це стосується і білого золота. Також має бути вказане ім'я виробника — так званий іменник. Він має вигляд набору букв або цифр і повідомляє про рік таврування і про виробника, — каже фахівець. — Чим вища проба, тим вища якість ювелірного виробу. Найчастіше, це 585 або 750 проби, рідше 500 або найнижча 375.

Проба 375,500 — це прикраси низької якості. У них міститься всього лише 37,5% чи 50% золота, інша маса — домішки. Ювеліри називають такий виріб «золото, що містить мідь». Такі обручки і браслети можуть окислюватися і викликати реакцію на шкірі.

585 — тут вищий вміст золота, 58%.

583 проба зустрічається винятково на старих ювелірних виробках і поруч повинна бути зірка. Це клеймо використовували в СРСР.

750 проба — більш якісне золото.

958, 999 — найкраща проба золота. На 12-кілограмових банківських злитках, з яких складається

— При виборі золотої прикраси, в першу чергу звертайте увагу на пробу, іменник та клеймо, — каже Інна Григоренко

Як відрізнити діамант від підробки

- Якщо ви придивитися, то фіаніт, до прикладу, горить помаранчевим блиском, а справжній діамант має сірі відтінки
- Подихайте на камінь. Спітнів? Значить, підробка. А ось якщо залишився прозорим — вітаємо, перед вами діамант
- Діамант у прикрасах не зливається з кольором металу

- Якщо ви перевіряєте не просто камінь, а ювелірну прикрасу, в складі якої є діамант, зверніть увагу на дорогоцінний метал, який знаходиться «навколо» каменю. Алмаз не потерпить поруч з собою ні срібла, ні низькопробного золота
- Діамантом можна порізати скляну поверхню
- Діамант не б'ється

є державний золотовалютний фонд, стоять три дев'ятки.

У США та Канаді для золота використовується каратна система чистоти і 24 К — це як у нас 999 проба. Але будьте обережними, таке маркування у нас можна знайти на виробках з медичного золота, яке дуже схоже на біле.

— Біле золото — ювелірний матеріал, сплав золота з іншими компонентами (такими як срібло, паладій, нікель та марганець), котрі надають сплаву білого забарвлення. Проба білого золота повинна бути такою ж, як і в інших ювелірних сплавах золота.

Біле золото з жовтуватим відливом — ознака того, що воно з домішками нікелю. Ювеліри носити таке не рекомендують, оскільки нікель викликає алергію. Якщо у прикраси з білого золота срібний відлив — воно вкрите радієм, — розказує про ювелірні примудрощі товарознавець.

БЛИСК ДІАМАНТІВ

Купівля діаманта, крім захоплення, захвату та інших позитивних емоцій може нести в собі ще й тривогу. Оскільки дорогоцінний камінь № 1 є дуже

розумним капіталовкладенням, та ще й радує око, вкрай важливо, щоб це був саме діамант, а не вміло виготовлена підробка.

— У Вінниці найкращі в країні ювеліри. Тут працюють найпрофесійніші майстри з обробки дорогоцінного каменю, які обирають лише найякісніші матеріали. Якщо ви вважаєте, що в столиці чи за кордоном прикраси з діамантами кращі, — хибна думка. Діаманти купуйте саме у рідному місті, тут підробок я не зустрічала, — переконує Інна Григоренко. Товарознавець наочно перевірила прикраси з діамантами за допомогою портативних тестерів DIAPRO для розпізнавання діамантів. На справжні діаманти пристрій реагує, на звичайне каміння — ні.

Вартість дорогоцінного каменю безпосередньо залежить від його якості. А про якість можна дізнатися за сукупністю чотирьох основних характеристик: колір, чистота, огранювання, каратність. Карат — це одиниця виміру дорогоцінних каменів, рівна 0,2 грама. Тут все просто: чим більша вага каменю, тим вища його ціна.

Ювелірні виробки і їх документи

У будь-якого ювелірного виробу, виготовленого сертифікованим виробником, повинен бути паспорт, бирка із зазначенням проби, ваги виробки і типу каменів, якщо вони там є. Якщо це виробки українського виробництва, бирка буде прикріплена за допомогою нитки і закріплена алюмінієвою пломбою з відбитком виробника.

Якщо мова йде про діаманти, на діаманти виробник повинен надати окремі сертифікати: між-

народний GIA або український, виданий Державним гемологічним центром при Міністерстві фінансів. Відсутність такого сертифіката має попередити вас про те, що перед вами зовсім не діамант, навіть якщо продавець стверджує зворотне.

Коштовні ювелірні прикраси купуйте у фірмових магазинах. Фірми-одноденки обходьте стороною. Не купуйте ювелірні прикраси з рук і в ломбардах, аби уникнути підробок.

Робота

1-2 приймальника замовлень в офіс. Переговори, доп.керівнику. Дохід до 10000 Тел.:(093) 133-40-83

Адміністративно-кадрова робота. Дохід високий. Виплата вчасно. Тел.:(067) 681-57-57

Асистент або помічник керівнику. Оплата єврорівня. Можливість виплати щотижня. Тел.:(068) 158-93-50, (063)783-70-57

Загубив-знайшов

Тимчасове посвідчення серія ФЗ №448259 на ім'я Князюк С.Г. вважати недейсним. Тел.:Тел. не вказано

Sort date: 28.01.2020, №5/2020

КОРОТКО

Помер Віталій Селезньов

■ У понеділок, 27 січня, на 81 році життя, після важкої хвороби, зупинилося серце народного артиста України Віталія Селезньова, головного режисера Вінницького Академічного музично-драматичного театру. Актор, режисер, драматург, поет, наставник 55 років вірою й правдою служив театральному мистецтву, 30 років був головним режисером нашого театру. Віталій Селезньов створив майже 100 вистав, серед них: «Бравий солдат Швейк», «Майська ніч», «Анна Кареніна», «Маруся Чурай», «Софія Потоцька» та ін.

— Віталій Євдокимович був не просто головним режисером театру, він зробив храм мистецтв таким, яким він є сьогодні, — говорить керівник літературно-драматургічної частини Світлана Фицайло. Селезньов наповнював репертуар розкішними класичними постановками. Він не дав нашому театру бути знищеним у непростих 90-х роках, і все зробив, щоб театр отримав звання Академічного. За ініціативи митця у Вінницькому коледжі культури і мистецтв ім. М. Леонтовича було створено театральний відділ. До останніх днів Віталій Євдокимович працював, хоч і був важко хворий. Дуже боляче, боляче, що закінчилося таке життя. Прощання з Віталієм Селезньовим відбудеться у Вінницькому академічному музично-драматичному театрі 29 січня з 11 до 13 години. Шірі співчуття близьким і рідним.

МЕЛОДІЯ ДЛЯ ТАТА: «ОГО! ДІВЧИНКА НА ГОБОЇ ГРАЄ...»

Талановита і наполеглива ■ Два дні не було зв'язку з батьком. Тоді, у 2015-му, з фронту часто надходили тривожні звістки. Дзвінок пролунав, коли дружина йшла на звітний концерт їхньої донечки Софійки Яковищенко. «Подзвони, коли буде грати, і не вимикай телефон», — попросив чоловік. Звуки фортепіано з Вінниці слухали на передовій бійці 81 бригади. Нині Софія опановує гру на іншому інструменті. Вона єдина у Вінниці з дівчат, хто грає на гобойі

ВІКТОР СКРИПНИК,
 RIA, (067) 1079091

Мати Софійки, пані Світлана, не змогла стримати сліз, коли розповідала про епізод з виступом доньки у школі мистецтв «Вишенька» взимку 2015-го. У Сергія, так звали батька Софії, у ті хвилини, мабуть, теж калатало серце. На війні він чув інші звуки. І раптом у телефоні зазвучала музика, яку грала донечка.

— Пізніше він розповідав, що включив на телефоні гучний зв'язок і звуки з мирної Вінниці зігрли душі тих, хто був з ним поруч, — говорить пані Світлана. — Це ж треба, щоб так співпало! Дзвінок, якого чекали два дні, озвався за декілька хвилин до концерту Софійки...

— Мама мені не говорила про це перед виступом, — розповідає дівчинка. — Не хотіла зайвий раз хвилювати.

Нині Софія опановує гру ще на одному інструменті — гобойі. Вона єдина зі студентів Ві-

ницького коледжу культури і мистецтв імені Леонтовича, хто грає на цьому інструменті.

— Не тільки в коледжі, загалом у Вінниці не знайдете жодної дівчини чи жінки, яка б грала на гобойі, — говорить її викладач Ярослав Фіськов. — Ви знаєте, що цей інструмент у Книзі рекордів Гіннеса? Чому? Бо на ньому найскладніше навчитися грати.

ІНСТРУМЕНТ З КНИГИ РЕКОРДІВ ГІННЕСА

Історія з гобоєм у Софії почалася у школі мистецтв «Вишенька». Якось до них завітали з концертом студенти коледжу, в якому нині навчається дівчина. Тоді вона уперше почула звуки цього незвичного інструмента.

На концерті була присутня мама Софії.

— Софіє, тобі що, гобой сподобався? — запитала її мама. — Ти немов заморожена слухала.

Після концерту вони підійшли до викладача коледжу Ярослава Фіськова. Пізніше музикант розповів, що сприйняв захват дівчинки, як щось тимчасове.

торії відмовлялися від цього капризного інструмента. Хочеться вірити, що наполегливість моєї учениці стане запорукою її подальших успіхів.

Нині Софія Яковищенко бере участь у мистецькому конкурсі «Обличчя Вінниччини». Вона одна з тих, хто серед лідерів і претендентів на перемогу. Втім, найважливішим для неї є інше визнання — у музичних конкурсах. Ви чули, як звучить гобой? Приходьте на концерти до професійного музиканта-гобоїста Ярослава Фіськова і його учнів, серед яких і Софія Яковищенко. Ще один випускник Одеської консерваторії з цього класу Олексій Алікін працює у першій музичній школі.

Однак Софійка нагадувала про себе ще і ще.

— Я зо два місяці відмовляв її від бажання вчитися гри на гобойі, — каже пан Ярослав. — Які тільки аргументи не наводив! Говорив, що інструмент дуже дорогий — найкращий гобой коштує 13 тисяч євро! Капризний. Бойться холоду. У мороз навіть на вулицю не можна взяти з собою. Може деформуватися чи взагалі тріснути. Та ще й витрат потребує значних. У ньому замість мундштука — тростина, яка служить приблизно 2–3 тижні, далі треба міняти. А це коштує в середньому 500 гривень.

Жоден з аргументів не спинив бажання дівчинки. Викладач здався. Щоб підготуватися до вступу в коледж, брала у нього уроки.

Ви знаєте, що цей інструмент у Книзі рекордів Гіннеса? Чому? Бо на ньому найскладніше навчитися грати

З першого вересня 2019-го Софія стала студенткою. У її класі гри на цьому інструменті опановують ще троє хлопців — один другокурсник, два навчаються на четвертому курсі.

Софійка перша студентка-дівчина у викладача Фіськова, яка обрала для себе цей інструмент. Одночасно продовжує вдосконалювати гру на фортепіано.

ПІД ЧАС РЕПЕТИЦІЇ ОБКЛАДАЛАСЯ ПОДУШКАМИ

У п'ять років Софійка почала відвідувати заняття у школі мистецтв «Вишенька». Навчалася народним танцям. Одного разу побачила оголошення про набір охочих для гри на сопілці. З сопілкою вона уперше вийшла на сцену у залі «Плеяда». Виступали тоді у складі тріо — одна дівчинка грала на фортепіано, а Софійка з іншою доповнювали твір звуками сопілки.

У «Плеяді» їй запам'ятовувався ще один виступ. Викладач їхньої школи Анастасія Зудова виконувала твір на саксофоні.

— Я теж хочу так само! — сказала тоді мамі, до речі, мама з дитиною на всіх концертах чи конкурсах, де виступає донька.

Вчителька пояснила, що вона ще мала для саксофона.

— Чому б не спробувати на кларнеті? Тим більше, що кларнетист зможе грати на саксофоні, а ось саксофоніст на кларнеті не зіграє, — говорила Анастасія Зудова.

Софія Яковищенко: «Гобой — це натхнення, був би час, грала б зранку до вечора»

Коли вдома з'явився кларнет, батькам дівчинки додалося клопоту.

— Ми обійшли сусідів, — говорить мама Софії. — Запитували, чи не будуть проти, якщо інколи звучатиме духовий інструмент. Дідусь, який жив поверхом вище, говорив, що чекає, коли почнеться репетиція. Був самотній, з квартири не виходив, музика стала для нього розрадою. У такий час він виходив на балкон і слухав мелодію.

Дівчинка придумала свій метод: обкладалася подушками, щоб не так гучно звучала музика.

— Мамо, тату, кларнет, це добре, але ж я мріяла про саксофон, — сказала одного разу батькам. — На кларнеті граю уже два роки, багато що вмію. Хочу ще на саксофоні.

— Купили саксофон, а дитина не може підняти його у футлярі, — розповідає мама Софії. — Стали шукати такий, який мож-

на носити на плечах. Допоміг музикант з філармонії Василь Журбенко. Футляр на плечах, в руках сумка з нотами, а то ще й з підручниками — йде моя Софія, а мені радісно і сумно водночас. Інша б дитина, мабуть, сказала, мамо, не муч мене, а тут... Тривоги додавало ще й те, що чоловіка мобілізували на Донбас.

З футлярем для гобоя мали ще більше замороки. Він має бути утеплений. Інакше у холод на вулицю не вийдеш. Знайти не складно. Дорого все це.

Батьки Софії вдячні Сергію Кудлаєнку, який допоміг їм коштом, Віктору Бронюку, який також підтримав Софійку. Без такої допомоги вони б не змогли придбати музичні інструменти. Гобой у Софії найпростіший, уже вживаний, тому дешевий. Мріє колись заробити грошей і купити такий, на якому грають професіонали.

У лідерах на конкурсі «Обличчя Вінниччини»

Софія зізналася, що мріє після коледжу продовжити музичну освіту в консерваторії. З інструментом уже визначилася остаточно. Це — гобой!

— У майбутньому хочу грати у симфонічному оркестрі, — каже дівчинка. — Заради цього стараюся і буду старатися. Кожен день у мене не менше трьох годин репетицій. Навіть у вихідні. Щоб не дошкуляти сусідам по квартирі, йду в коледж.

— У Софії є гарні задатки, але цього замало, — говорить Ярослав Фіськов. — Бо це як спорт. Потрібні постійні тренування. Не менше трьох годин на день, а краще — всі п'ять. Знаю музикантів, які навіть після консерва-

ТОП-6 РЕЧЕЙ, ЯКІ ГОВОРЯТЬ ПРО ДОВІРУ У ПАРИ

Ти мені, я тобі ■ Довіра — це той елемент у стосунках, який тримає на собі все інше. Якщо цей фундамент встановлений неміцно, то будь-який подих вітру обвалить ваш «будиночок» в секунді. Представляємо на ваш розсуд кілька важливих життєвих пунктів, які варто впровадити у взаємини. Адже саме за ними можна судити — є у вас стосунки, чи зовсім скоро їх не буде

ЗНАЙОМСТВО З ДРУЗЬМИ-БАТЬКАМИ

«Скажи мені, хто твій друг, і я скажу, хто ти». Стара добра приказка не бреше. Адже, безумовно, людину багато в чому визначає її оточення. І якщо ваше оточення або оточення вашого партнера закрито і доступу туди немає — починають виникати питання. Якщо ж ви самі зачиняєте двері вашому партнеру до деяких ваших контактів — не дивуйтеся крокам у відповідь. Ваші стосунки з часом перетворяться на зустрічі для конкретних цілей, і рано чи пізно прийде пора розійтися по тих місцях, які ви так старанно одне від одного приховували.

ВІДКРИТИЙ ДОСТУП ДО РОБОТИ

Чим займається ваш партнер на роботі? Хто його колеги? Хто його клієнти? Ви знаєте, скільки триває його робочий день? Звичайно, можна сказати, що ця інформація потрібна тільки параноїкам і взагалі, це вторгнення в особистий простір. Однак якщо розібратися в суті того, що відбувається, то особистим простором тут і не пахне. Це просто робота, але там ваш партнер проводить більшість свого часу, тож місце і подробиці цієї самої роботи не секрет. Хіба що ваша любов — це Джеймс Бонд. І взагалі ви пам'ятаєте, чим закінчуються всі відрядження Бонда?

РОЗКРИВАЄМО РАХУНКИ

Цей етап потрібно обговорити, перед тим як ви збираєтесь жити разом. Наприклад, як ви домовитесь про ведення бюджету? Чи буде у вас «загальна сімейна каса»? Або кожен витрачає свої гроші? Або у вас є два види грошей: «мої і наші»? Варіант можна вибрати, в принципі будь-який. Головне, щоб він влаштував обох. Питання полягає в іншому: чи знаєте ви про витрати одне одного? Куди йдуть гроші, на що саме, які суми? Тут мова навіть не про той момент — що коли ваш партнер приховує свої фінанси, то він веде подвійне життя. Однак це може стає неприємним моментом, коли ви й гадки не маєте про всі аспекти життя вашого партнера.

ДОМОВЛЯЄМОСЯ ПРО ПОНЯТТЯ

Ви впевнені, що розумієте під словами (які ви кажете, чи вам кажуть) одне і те ж? Припустимо, вам кажуть слово «яблуко». Воно досить конкретне. Яке ви собі яблуко уявили? Зелене з листочком? Або червоне з відблиском? Або соковите, жовте? А ви впевнені, що ваш партнер уявив собі те ж саме? Зверніть увагу, ми поки що говоримо про конкретний предмет. А якщо ми поговоримо про такі поняття, як «любов», «дружба», «вірність»? Впевнені, що ви домовитесь з першого разу?

ДОСТУП ДО ТЕЛЕФОНУ

Ви знаєте, хто телефонує вашому партнеру? Коли ви берете його (або її) телефон в руки, чи змінюється обличчя та очі партнера? Може, він нервує або дратується? Поставив пароль або видаляє повідомлення, як тільки їх отримає? Знову-таки, це не завжди ознака зради. Може це всього-на-всього звички «минулого життя» (про них ми поговоримо трохи пізніше). Пари з високим рівнем довіри знають контакти телефонної книги партнера, паролі і явки. І не тому, що вони «параноїки», а тому, що так зручніше і простіше.

ЗНИМАЄМО ГРИФ «СЕКРЕТНО» З МИНУЛОГО

Наше минуле багато в чому формує наше сьогоднішнє. Чому б вашому партнеру про нього не дізнатись, якщо він (а) цього хоче? Розкажіть, ким ви були і що було до ваших стосунків, це значно поліпшить рівень довіри, а також багато розкаже про вас, ваш характер, ваші особисті якості. Не обов'язково заглиблюватися в подробиці, якщо партнер сам не хоче цього чути (та навіть якщо хоче, не варто). При цьому додаткові деталі, які яскравіше розкривають вас, тільки вітаються.

З чого почати: Ви можете почати як з друзів, так і рідних. Найкраще знайомити спочатку з тими, хто для вас є найближчими людьми, або людьми, з якими ви найбільше спілкуєтесь.

З чого почати: З корпоративів. Багато компаній влаштовують корпоративи якраз для того, щоб всі співробітники познайомилися одне з одним, а також з сім'ями. Якщо такий випадок передбачається не скоро — можете знайти інший спосіб познайомити партнера з тим місцем, де ви проводите дві третини доби.

З чого почати: Почніть планувати спільні покупки. І виходячи з цього, звіряйте доходи з планами. Поговоріть про те, що важливо об'єднати зусилля для спільної мети.

З чого почати: Якраз з розмови про найважливіші для вас цінності та поняття. Дізнайтеся, що розуміє під конкретним словом партнер і розкажіть, що розумієте під цим ви.

З чого почати: Почніть з себе. Якщо вам дійсно нема чого приховувати, відкрийте доступ до своїх ресурсів. Це буде дуже хорошим жестом.

З чого слід почати: Знову-таки з себе. З розповідей про себе, про першу роботу, перші стосунки, старих друзів. І буде доволі розумно проявити інтерес і до минулого партнера.

СЕКСУАЛЬНИЙ ГОРОСКОП

НА 29 СІЧНЯ – 4 ЛЮТОГО

ОВЕН

Ви зараз користуєтеся неймовірним успіхом у протилежній статі. У якийсь момент ви можете навіть розгубитися, на кому ж саме зупинити свій вибір. Прислухайтесь до голосу серця.

ТЕЛЕЦЬ

Тиждень може відкрити вам багато нового щодо близької вам людини. Якщо ви будете мудрі і спокійні, це лише зближить вас. Постарайтеся більше часу проводити вдвох.

БЛИЗНЮКИ

Може здійсниться ваше давнє заповітне бажання, і це подарує відчуття щастя. Кохана людина влаштує вам незабутнє побачення і зробить все, що ви попросите.

РАК

При бажанні цього тижня ви зможете розтопити яку завгодно міцно заморожену душу. Зараз вам краще бути не мисливцем, а здобиччю. Нехай шукають зустрічей з вами, а не навпаки.

ЛЕВ

Романтичні стосунки з коханою людиною можуть розвиватися зі змінним успіхом. Конфліктів і з'ясування стосунків не уникнути. Але і приємні побачення теж будуть.

ДІВА

Будьте обачні у стосунках з коханою людиною. Будь-яке необережно кинуте слово може спровокувати конфліктну ситуацію. Раптова зустріч з давнім знайомим загрожує стати для вас спокуюсою.

ТЕРЕЗИ

Якщо у вашій парі накопичилися претензії одне до одного, постарайтеся вирішити ці проблеми цього тижня. Не те, щоб зараз це виходило якось особливо вдало, просто потім буде ніколи.

СКОРПІОН

Направте свою активність в романтичне русло, тоді вас можуть очікувати захоплюючі моменти в особистому житті. Побачення з коханою людиною принесуть задоволення.

СТРІЛЕЦЬ

У понеділок вам може стати сумно через вимушену самотність. Однак уже в четвер ви зможете підкорити серце коханої людини. Дійте швидко, але ненав'язливо.

КОЗЕРІГ

Якщо з'ясування стосунків в середу не принесло бажаного результату, не варто лізти в пляшку, все одно не допоможе. У п'ятницю варто розвіятися в компанії друзів.

ВОДОЛІЙ

Зараз не найкраща смуга у ваших взаєминах з партнером. Може, варто критично подивитися на себе, подумати над своїми вчинками.

РИБИ

На початку тижня небажано призначати побачень, ви або ваш обранець будете дуже зайняті і завантажені. У суботу не дозволяйте мріям та ілюзіям повністю захопити вас.

Коментар експерта

ВАЛЕРІЙ АНДРОСОВ, ПСИХОЛОГ
 — Багато людей вважають, що довіра — це коли «я довіряю», але лише одиниці мислять так: довіра — це коли мені довіряють. Дійсно, якщо ми говоримо про таке крихке поняття, варто подумати про те, на чому саме ця довіра може будуватися.

Перш за все, довіра формується багаторазовим співвідношенням слів і справ. Простіше кажучи, виконанням обіцянок і дотриманість словам. Також, говорячи про довіру, не варто забувати і про відкритість. Дуже складно довіряти людині, про яку знаєш тільки ПІБ і кількох друзів. Кращий спосіб почати впроваджувати довіру в стосунки — зрозуміло, почати з себе.

Дуже часто взаємини руйнуються не тому, що з'явилася коханка, або коханець, а якраз навпаки. А взагалі, відійшовши від незрозумілих критеріїв, дрібних ознак і іншої шпигунської нісенітничі, просто запитайте себе: ви довіряєте вашому партнеру? Якщо у відповідь внутрішній голос відповість «так», значить все в порядку. Якщо ж є сумніви... Ви знаєте, що робити.

АНЕКДОТИ ВІД ВІННИЧАН

ОЛЕНА ОСТАПЧУК, КУХАР

Ідеальна родина — це спортивний чоловік, струнка жінка і жирний кіт. А не так як у нас, все переплутано.

***

— У вас дуже дивний колір обличчя.
— Це тому, що я виріс на півночі.
— Ви — мох?

***

— Щось виглядаєш паршиво.
— Та стомився щось.
— Це все через горілку!
— Ви ж знаєте, не п'ю я.
— Так отож!

***

Напередодні весілля батько дає дочці поради:

— Завжди підтримуй його. Намагайся не обговорювати важливі справи перед вечерею.
І ніколи не розповідай мені про ваші сварки.
— Чому?
— Тому що ти його пробачиш, а я ні.

***

— Еххх, скільки планів було кілька годин тому!
— А потім?
— Потім я поїла ...

***

Відкрию вам таємницю: насправді, дороги у нас псують не вантажівки, а яхти.

КОНКУРС ЕРОТИЧНОГО ФОТО «MIS RIA-2020»

Яна, 18 років

Навчаюсь у медуніверситеті на 2 курсі. Люблю пробувати себе у різних напрямках творчості, «специфічна» характером. Мрію стати професіоналом своєї майбутньої професії та отримувати від цього насолоду.

КОЖНА ВІННИЧАНКА МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У КОНКУРСІ
Надішліть своє фото та коротку розповідь про себе на e-mail: miss@riamedia.com.ua.

Запрошення до конкурсу «Mis RIA»-2019 і безкоштовну професійну фотосесію від фотостудії «INDIGO» отримують найвродливіші учасниці.

ГОЛОСУЙ ЗА УЧАСНИЦЬ «MIS RIA-2020» НА:

Найгарніші дівчата їздять з «Бліц таксі»

ФОТОСЕСІЯ ВІД ФОТОСТУДІЇ «INDIGO»
тел: (093) 759 05 55, (096) 179 71 31

БІЛЬШЕ ФОТО НА MISS.MOEMISTO.UA

Просто зчитайте QR-код камерою Вашої мобільки та дивіться фото! (Має бути встановлена програма QR Reader з Андроїд-маркета або аналогічна)

ПОГОДА У ВІННИЦІ

	Gismeteo.UA	Sinoptik	meteo.ua
СЕРЕДА 29.01	+1 0	+1 -1	0 -1
ЧЕТВЕР 30.01	+2 0	+1 -1	+1 -1
П'ЯТНИЦЯ 31.01	+4 -1	+3 -1	+3 -1
СУБОТА 1.02	+6 -1	+4 0	+4 0
НЕДІЛЯ 2.02	+10 +5	+9 +5	+9 +5
ПОНЕДІЛОК 3.02	+8 +2	+5 +3	+5 +3
ВІВТОРОК 4.02	+4 +1	+4 +2	+4 +2

ГОРОСКОП

ОВЕН

Профессиональные интересы и личная жизнь будут в эти дни тесно переплетаться. Конец недели может принести конфликты и обман.

ТЕЛЕЦЬ

На этой неделе желательно держать в тайне свои планы и замыслы. Не исключено, что вы в полном объеме не узнаете коварство корыстных партнеров, зато не позволите себя обмануть.

БЛИЗНЕЦЬ

Хорошее время для решения вопросов в личной жизни, которые до этого вызывали определенные трудности. Именно сейчас вы получите то, о чем давно мечтали. Не бойтесь менять свою жизнь.

РАК

Благоприятная неделя для достижения успеха в профессиональной сфере. Готовьтесь потрудиться, проявляя весь свой опыт, фантазию, энергию и интуицию. Разорвите ненужные и обременяющие вас связи.

ЛЕВ

Нежелательно обсуждать свою личную жизнь даже с близкими друзьями. Духовный труд, хотя и не заметен, тоже приносит свои плоды, развивайте свой внутренний мир.

ДЕВА

Ваша манера ставить людей перед свершившимися фактами оставляет им не так уж много пространства для проявления инициативы. Во второй половине недели вас ждет успех в карьере.

ВЕСИ

Стремление переложить ответственность на партнеров может привести к конфликтным ситуациям. Прежде чем взяться за новое дело, правильно оцените себя.

СКОРПИОН

В реализации своих идей действуйте решительно и быстро. Объективная оценка ваших заслуг поднимет ваш авторитет. Вас ждет солидная прибыль и много приятных моментов в личной жизни.

СТРЕЛЕЦЬ

Эта неделя благоприятна для генерирования и воплощения ваших идей в реальность. Только готовьтесь объяснять свою позицию партнерам и коллегам.

КОЗЕРОГ

Уверенность в своих силах и повышенную работоспособность этой недели постарайтесь использовать для решения деловых задач.

ВОДОЛЕЙ

Грандиозных успехов на работе пока не предвидится, скорее, по независящим от вас обстоятельствам, хотя ваш творческий потенциал достаточно высок.

РЫБЫ

Сейчас наступает благоприятное время, чтобы забыть обиды и разочарования, поменять свое отношение к жизни и начать планировать нечто новое.

РЕКЛАМА

468454

Енерго зберігаючі технології від Вікна

66-42-07, 27-79-73
(067) 236-06-92
(067) 236-15-06

вул. Київська, 16 оф. 206
вул. Айвазовського, 18 оф. 203

Вікна, двері, жалюзі, ролети

466524

Всі зуби на чотирьох імплантах

ПРИОР

стоматологічна клініка **ПРИОР** вул. 600-річчя, 60
www.priorvin.com 0432 50-82-82
097 447-10-37 093 595-85-65

САМОЛІКУВАННЯ МОЖЕ БУТИ ШКІДЛИВИМ ДЛЯ ВАШОГО ЗДОРОВ'Я